

DRAUGAS

PERIODICALS
February 11, 1999

Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, VASARIO - FEBRUARY 11, 1999

*****MIXED ADC 60821

S2 P2 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20025

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02/10/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTH-LINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 29
Kaina 50 c.

Amerikos lietuviai, padėkime Lietuvai įtvirtinti nepriklausomybę!

Amerikos Baltų laisvės lyga (ABLL) praneša, kad vasario 2 dieną JAV Kongreso atstovas John Shimkus savo ir kolegų — Kucinich, Palonne, Pascarell, Knollenberg, Cox ir Jones — vardu JAV Atstovų rūmams įteikė nutarimą „H. Con. Res. 21“, kuriame rekomenduojama Lietuvai, Latvijai ir Estijai priimti į NATO. Nutarimas buvo perduotas Užsienio reikalų komitetui.

Sausio 20 dieną panašaus turinio nutarimą „S. Con. Res. 2“ JAV Senatui pateikė senatorius Richard Durbin. Šis dokumentas taip pat yra Užsienio reikalų komitete.

ABLL kartu su senatoriumi R. Durbin bei Kongreso nariu J. Shimkus, ragina lietuvius, organizacijas visomis imanomis priemonėmis remti šiuos nutarimus. Labai svarbu, kad kuo daugiau Senato bei Kongreso narių paremtų minėtus nutarimus užsienio reikalų komitetuose.

Norintys tapti „S. Con. Res. 2“ rėmėjais (co-sponsors), gali skambinti telefonu (202) 224-

3121 ir pasakyti savo senatoriaus pavardę. Atsiliepęs senatoriaus įstaigai, pašnekešiu reikiama kviesti „Legislative assistant“, kurio paprašyti, kad Jūsų senatorius paremtų „S. Con. Res. 2“ nutarimą (recommending the integration of Lithuania, Latvia and Estonia into NATO).

Atstovų rūmus galima pasiekti tuo pačiu telefonu (202-224-3121) ir, atsiliepęs Jūsų Kongreso atstovo „Legislative assistant“, prašykite, kad Jūsų atstovas paremtų Kongreso nario John Shimkus nutarimą „H. Con. Res. 21“ (recommending the integration of Lithuania, Latvia and Estonia into NATO).

Padėjome Lietuvai atgauti nepriklausomybę, dabar padėkime ją įtvirtinti!

Amerikos Baltų laisvės lyga

Angelė Nelsienė,
vicepirmininkė ir direktorė
Telef.: (714) 526-3648
E-mail: nelsas@worldnet.att.net

Rusijos „LUKoil“ nori valdyti „Mažeikių naftą“

Ryga, vasario 10 d. (BNS) — Rusijos naftos susivienijimas „LUKoil“ nori būti ne „Mažeikių naftos“ akcininkas, o šios naftos perdavimo gamyklos valdytojas.

Kadangi „LUKoil“ turi milžiniškus žaliavos išteklius, tokia Rusijos susivienijimo teisinė padėtis būtų naudinga ir patiai Lietuvai, mano „LUKoil“ prezidentas Vagit Alekperov.

Trečiadienį Latvijos laikraštyje „Biznes i Baltija“ išspausdintame interviu V. Alekperov teigia, jog Lietuvos vyriausybė nedraudžia „LUKoil“ dalyvauti privatizuojant „Mažeikių naftą“, tačiau vyriausybės sprendimai „yra truputį neaiškūs“.

Lietuvos vyriausybė praėjusią savaitę pranešė, jog ketina parduoti iki 40 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų ir kviečia privatizavimo programoje dalyvauti tiek Vakarų, tiek Rusijos bendroves. Kartu vyriausybė išgelbėjo. Atsisveikinti-
mo laiške artimiesiems motina rašė, jog toks poelgis yra bendras sūnaus ir jos sprendimas.

Išteisinta sužalotą sūnų nužudžiusi motina

Vilnius, vasario 10 d. (BNS) — Vilniaus apylinkės prokuratūra nutraukė baudžiamąją bylą gydytojui Žilviliui Slavinskienei, suleidusiai mirtiną vaistų kiekį savo nepagydomai sergančiam ir labai kentėjusiam sūnui.

Antradienį dienraštis „Lietuvos rytas“ pranešė, kad jungtinė teisės psichiatrinė ir psichologinė ekspertizė pažymėjo, jog nužudymo laikotarpio dėl praeinančio psichikos sutrikimo su psichozės simptomais Ž. Slavinskiene negalėjo suprasti savo veiksmų esmės ir jų kontroliuoti. Ji buvo nepakaltinama.

Praėjusių metų liepos 2 d. vilnietė Ž. Slavinskiene suleido mirtiną vaistų kiekį sūnui Šarūnui, kurį daugiau nei pusę metų medikai gydė nuo sunkių nudegimų, patirtų po nesėkmingo bandymo susideginti apsiypylus benzinu.

Moteris bandė ir pati nusizudyti, tačiau medikai jos gyvybę išgelbėjo. Atsisveikinti-
mo laiške artimiesiems motina rašė, jog toks poelgis yra bendras sūnaus ir jos sprendimas.

Ž. Slavinskienei buvo iškelta baudžiamoji byla dėl tyčinio nužudymo sunkinančiomis aplinkybėmis, jai grėse laisvės atėmimas nuo 10 iki 20 metų. Po nelaimės moteris buvo gydoma Vilniaus psichiatrijos ligoninėje.

Pasak dienraščio, nors motina aiškino, kad mirtiną vaistų dozę sūnui suleido jo paties prašoma, kai kurie prokurorai iš pradžių teigė nematę lengvinančių aplinkybių, nes Lietuvoje eutanazija neįteisinta.

Vytautas Landsbergis — apie Vokietijos „kompleksus“

Vilnius, vasario 10 d. (Elta) — Vokietija pradeda atsikratyti „vienintelio kaltojo“ kompleksų, ilgainiui varžiusių jos užsienio politiką. Tokią nuomonę dėstė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, komentuodamas Vokietijos kanclerio Gerhard Schroeder pareiškimą NATO klausimu.

Savaitgalį Munchene surengtoje saugumo politikos konferencijoje Vokietijos kancleris pažymėjo, kad per balandžio mėnesį Vašingtone vykstantį NATO valstybių vadovų susitikimą ne viena nauja valstybė nebus pakviesta į Šiaurės Atlanto sąjungą, o kandidatės kvietimo gautų sulaukti tik tada, kai trys naujos narės — Lenkija, Vengrija ir Čekija — visiškai įsijungs į NATO.

Pasak Seimo vadovo pareiškimo, kanclerio raginimai didinti Europos vaidmenį Šiaurės Atlanto sąjungoje būtų nesuderinami su „Europos mažumu, atitolinant nuo jos Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes“.

V. Landsbergio manymu, „šalims tarp Rusijos ir Vokietijos seniai aišku, kad Antrąjį pasaulinį karą pradėjo du nusikalstamai totalitariniai režimai, susimokę tarpusavyje 1939 metų vasarą“. „Tautos ir teritorijos buvo traktuojamos kaip dviejų agresorių „interesas“ dominuoti bei užgrobti, o išdegės, o sveikos odos buvo buvo likę tik ant pėdų ir nugaros. Tačiau Š. Slavinskis buvo sąmoningas, su juo buvo galima bendrauti. „Raudonojo kryžiaus“ ligoninėje jaunuoliui buvo atliktos 7 operacijos. Vis dėlto žaizdos negijo, ir jaunuolis kentėjo dideliu skausmu. Prie ligonio nuolat budėjo jo motina.

Kaip sakė ligonį operavęs Vilniaus universiteto Mikročirurgijos klinikos vadovas, profesorius Kestutis Vitkus, „jo kūno nebuvo — tik žaizdos, puliai, skausmas. Jis šaukdavo Dievą, aimanuodavo, kai negaudavo nuskausminamųjų vaistų. Tai buvo beakė, beformė, žaizdota būtis, nuo kurios net antklodės negalėdavo pakelti, nes imdavo klykti nuo skausmo (...) Aš per visą savo praktiką nebuvau matęs tokio dalyko. Ar motina galėjo ramiai žiūrėti tai?“

Pasak Seimo narių Jano Senkevičiaus ir Jano Mincevičiaus, Seimo pirmininko sekretariatui perduotos kopijos parašų, kuriais protestuojama prieš Švietimo ministerijos sprendimą lenkų kalbos abitūros egzaminą padaryti ne privalomuoju, o pasirinktiniu egzaminu.

Tačiau Švietimo ir mokslo viceministrė Vaiva Vėbraite kitoje spaudos konferencijoje antradienį teigė, kad pareiškimas yra klaidinantis ir neatitinka tikrovės. „Renkant parašus, žmonės buvo suklaidinti“, sakė V. Vėbraite.

V. Vėbraite teigė, kad gimtosios (ne lietuvių) kalbos egzaminas nėra panaikinamas, tačiau jis nebėra privalomas. Todėl nelietuvių tautybės abiturientams nebereikės laikyti keturių privalomų egzaminų, kaip anksčiau, o tik tris — lietuvių kalbos raštu, matematikos ir užsienio kalbos.

Švietimo ir mokslo ministerija nėra gavusi jokių raščių kitų Lietuvos tautinių mažumų bendruomenių nusiskundimų dėl naujos egzaminų

dėl Vokietijos atsakomybės — kartu su SSRS paveldėtoja Rusija — už tai, kas ištiko Lietuvai, Latvijai ir Estijai 1940 metais ir vėliau. Ši atsakomybė, primena V. Landsbergis, buvo pabrėžta H. Kohl kalboje Bundestage prieš 10 metų, minint II pasaulinio karo pradžios 50-ąsias metines, ir atspindėjo Vokietijos paramą atkuriamai trijų Baltijos valstybių nepriklausomybei.

„Šiandien reikia atremti jų atkurtos nepriklausomybės varžymus, kai Rusijos diplomacija traktuoja Stalino-Hitlerio nusikaltimą kaip teisėtą „raudonąją liniją“, vis dar smaugiančią buvusias okupuotas valstybes“, rašoma Seimo pirmininko pareiškime.

Lenkai klaidingai supranta švietimo naujoves

Vilnius, vasario 9 d. (BNS) — Du Seimo nariai antradienį Seimo pirmininkui įteikė beveik 25,000 Lietuvos lenkų parašų, kuriais protestuojama prieš Švietimo ministerijos sprendimą lenkų kalbos abitūros egzaminą padaryti ne privalomuoju, o pasirinktiniu egzaminu.

Tačiau tą pačią dieną viena Švietimo ir mokslo ministerijos vadovų pareiškė, kad rinkdami parašus, parlamentarai greičiausiai klaidingai žinojo, o tai netiesa.

„Lietuvos energijai“ iškelta baudžiamoji byla

Vilnius, vasario 10 d. (BNS) — Valstybės kontrolės kvotos skyrius išskelė baudžiamąją bylą „Lietuvos energijai“ už lėšų iššvaistymą. Valstybės kontrolė nustatė, kad Lietuvos įmonė padarė finansinių pažeidimų ir neteisingai atsisakė su tarpininkais, parduodant elektrą Baltarusijai.

„Lietuvos energija“, Baltarusijos pirkėjas „Belenergo“ bei tarpininkė — Lietuvos įmonė „Baltic Shem“ pernai sausio 26 d. pasirašė trišalę sutartį dėl elektros eksporto Baltarusijai.

1998 m. „Lietuvos energija“ susivienijimui „Belenergo“ pardavė elektros energijos už 89 mln. dolerių, o iš tarpininkų, turėjusių užtikrinti atsisakymą, gavo tik apie 2 mln. dolerių.

Nors „Baltic Shem“ neįvykdė įsipareigojimų, lietuviai bei tarpininkavimo išlaidas pateisinančių dokumentų nurašė 12,5 mln. dolerių ir bendrovės sąnaudas. Valstybės kontrolė tokius „Lietuvos energijos“ veiksmus įvertino kaip turto iššvaistymą stambia mastu.

Sausio 23 d. JAV LB pirmininkė Regina Narušienė ir JAV LB vykdomasis vicepirmininkas, Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas Vytautas Bieliauskas (kaireje) susitiko su įtakingu lenkų išeivijos JAV atstovu Janu Nowak.

Saugumas domisi energetikos tilto į Vakarus žlugdymu

Vilnius, vasario 9-10 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamentas (VSD) pradėjo rinkti medžiagą apie gresiantį žlugti projektą nutiesti elektros tiekimo liniją iš Lietuvos į Vakarus, patvirtino VSD vadovas Metys Laurinkus.

„Jeigu šis projektas bus vilkinamas ir stabdomas, o suinteresuotų šalių yra daug, gali būti padaryta didžiulė žala nacionalinio saugumo požiūriu“, perspėjo M. Laurinkus.

Dienraštis „Lietuvos rytas“ pranešė, kad Lietuvos vyriausybės konkursą tiesti elektros liniją į Vakarus pernai laimėjęs JAV susivienijimas „PowerBridge“ patyrė spaudimą sumokėti maždaug 80 mln. litų „už konsultavimą“ neaiškios kilmės bendrovėms.

Pasak dienraščio, pinigų reikalavusi bendrovė yra susijusi su buvusiu SSRS ambasados JAV darbuotoju Voldemaru Kanch, kuris savo ruožtu turi artimų verslo ryšių su Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentu Bronislovu Lubiū.

Pirmadienį bendrovė „Lietu-

vos energija“ pasiūlė nutraukti sutartį su „PowerBridge“ dėl beveik 2 mlrd. litų vertės projekto.

M. Laurinkus Seimo nariams teigė dar anksčiau gavęs užklausimą parengti apie V. Kanch pažymą, ir ši pažyma bus pateikta. Jis pabrėžė, kad operatyvinės veiklos priemonės gali būti pasitelktos informacijos rinkimui tik išskolus baudžiamąją bylą ir gavus prokuratūros leidimą.

Ūkio ministro Vinco Babiliaus siūlymu, „PowerBridge“ suteiktas mėnuo laiko, per kurį jis turi surasti strateginį investuotoją bei įkurti bendrovę, kuri įgyvendins elektros linijos į Vakarus statybos projektą.

Susidūrus įvairiems tikslams, dėl elektros linijos į Vakarus statybos projekto jau buvo beveik išsipleškęs tarptautinis skandalas, kurį mėnesio „pertrauka“ turėtų užgesinti.

Dabar „PowerBridge“ pasiūlyta tiesiogiai, be jokių tarpininkų, derėtis su „Lietuvos energija“.

Nacių medžiotojo „taikinyje“ — Australijos lietuvis

Adelaide, vasario 10 d. (AP-BNS) — Nacius persekiojantis Simon Wiesenthal centras nori į teismą patraukti Adelaidės gyventoją, kurio pavardė neskelbiama. Centro teigimu, II pasaulinio karo metais Lietuvos saugumo policijoje, kuri persekiojo ir išžudė tūkstančius žydų, jis užėmė aukštą pareigą.

Tačiau Australijos vyriausybė negavo jokio prašymo išduoti Lietuvai garbaus amžiaus Adelaidės gyventoją dėl kaltinimų karo nusikaltimais, trečiadienį pareiškė Australijos teisingumo ministrė Amanda Venstoun.

Wiesenthal centro Izraelio skyriaus direktorius Efraim Zuroff sakė, jog kaltinamasis gali būti teisiamas už akių, ir jis turi pats nuspręsti, ar jam vykti į Lietuvą savęs ginti. „Yra likusių gyvų iš tų vietų, kur buvo vykdomi šie nusikaltimai“, sakė E. Zuroff Australijos lietuvių.

Maskva už maisto produktus siūlo dujų ir automobilių

Maskva, vasario 10 d. (Interfaks-BNS) — Maskvos vyriausybė ketina organizuoti maisto produktų tiekimą iš Lietuvos ir sumokėti už juos gamtinių dujų, technika arba pinigais.

Dėl to susitarta trečiadienį Maskvoje per Rusijos sostinės mero Jurij Lužkov derybas su Lietuvos pramonininkų konfederacijos vadovu Bronislovu Lubiū.

B. Lubiys perdavė Maskvos merui Lietuvos ministro pirmininko kvietimą atvykti darbo vizito.

Pasak J. Lužkov, jis pasirengęs atskristi į Vilnių pasirašyti su Lietuvos vyriausybe susitarimą, kuriame atsipindės visi sutartį ketinimai.

Pasak mero, Maskva turi gamtinių dujų, ir už maisto produktų tiekimą gali atsisakytis dujomis. Be to, pažymėjo jis, Rusijos sostinė siūlo Lietuvos tiekėjams nedidelių, nebrangių sunkvežimių „Byčok“, lengvųjų automobilių

KALENDORIUS

Vasario 11 d.: Švč. M. Marija Lurde; Adolfas, Felicija, Paskalis, Algirdas, Daile, Marija. 1991 m. Islandijos Altingas (parlamentas) nutarė pripažinti Lietuvą de jure ir įpareigojo vyriausybę kuo skubiau užmegzti santykius su Lietuvos Respublika.

Vasario 12 d.: Benediktas, Reginaldas, Gintienis, Deimantė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

SUSITIKIMAS SU
„DRAUGO“
VYR. REDAKTOREkalbėjimai su malonia viešnia
D. Bindokiene.Regina Juškaitė
ŠvobienėVASARIO 16-OSIOS
MINĖJIMAS

Šeštadienį, vasario 6 d., Dievo Apvaizdos Kultūros centro kavinėje vyko susipažinimas/pabendravimas su „Draugo“ vyr. redaktore Danute Bindokiene. Priėmimo dalyvavo D.L.O.C. ir „Pagalba Lietuvai“ pirmininkai, žiniasklaidos bendradarbiai ir svečiai, kurie domisi išeivijos spauda. Susirinko daugiau nei 50 dalyvių.

Antradienį, vasario 2 d., „Lietuviškų melodijų“ redaktorių Algis Zaprackas turėjo radijo pasikalbėjimą su D. Bindokiene. Iš to pasikalbėjimo kilo daug klausimų ir klausytojų.

Žurnalistas ir radijo programos vedėjas A. Zaprackas supažindino su „Draugo“ vyr. redaktore Danute Bindokiene. Jis perskaitė gautus klausimus ir visuomenės rūpesčius.

Danutė Bindokienė sakė, kad išeivijoje yra arti 6,000 skaitytojų. Michigan valstijoje yra daugiau negu 800 skaitytojų. „Draugas“ dabar redaguojamas moterų, t.y., turi 5 redaktores.

Š.m. liepos 12 d. „Draugas“ švęs savo 90 metų sukaktį. Lietuvoje turi bendradarbius Vilniuje ir Kaune. Šiais metais „Draugas“ bus įtraukiamas į pasaulinį „internet“ tinklą. Prieš porą savaitių „Draugas“ pradėjo naują sistemą siųsti dienraščius su „bar coding“, adn, kad diena raščiau pasiekia skaitytojus truputį greičiau negu anksčiau. Truks kol viskas susitvarkys, tai skaitytojai prašomi būti kantrūs. Jei dienraščio dar negauna laiku, reikia užpildyti formą ir per pašta atsųsti „Draugui“. D. Bindokienė prašė, kad visuomenė atsiųstų daugiau informacijų ir žinių „Susipažinimo“ skyriui. Ypač domisi apie jaunus profesionalus: kur jie dingę, ką dabar daro ir t.t. Prašė atsiųsti tų žmonių vardus ir adresus ir „Draugas“ susisieks su jais. „Draugas“ turi naują programą, pagal kurią susipažinimui vienam mėnesiui siūnia dienraštį nemokamai. Baigdamą Danutė Bindokienė padėkojo bendradarbiams ir ragino visus siųsti žinutes ir nuotraukas apie telkinio veiklą ir įvykius.

Dalyvių vardu Algis Zaprackas padėkojo „Draugo“ redaktorei už atsakytus klausimus ir jos apsilankymą Detroito.

Po to buvo asmeniškai pasikalbėjimai su malonia viešnia D. Bindokiene.

Regina Juškaitė Švobienė supažindino su „Draugo“ vyr. redaktore Danute Bindokiene iš Čikagos, pagrindine šio minėjimo kalbėtoja.

Danutė Bindokienė — žurnaliste, rašytoja, pedagoge. Spaudoje D. Bindokienė bendradarbiauja nuo 1950 m. Nuo 1963 m. mūsų visuomenei labiausiai žinoma kaip jaunimo literatūros rašytoja ir literatūrinės mokyklos mokytoja. Parašė arti 10 knygų. Populiariausia — „Lietuvių papročiai ir tradicijos“, kurios išėjo net trys laidos lietuvių ir ang-

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 81-oji sukaktis Detroito lietuvių telkinyje buvo minima sekmadienį, vasario 7 d., Kazio Gogelio paruoštoje „Amerikos Lietuvių balso“ radijo laidoje.

Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos bažnyčiose iškilmingose šv. Mišiose organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis. Mišias už gyvus ir mirusius laisvės gynėjus aukojo ir pamokslą pasakė kleb. kun. Alfonsas Babonas. Giedoją parapijos choras vadovaujamas muz. Stasio Slizio.

Dievo Apvaizdos bažnyčioje iškilmingose šv. Mišiose su vėliavomis dalyvavo jaunimo auklėjimo organizacijos. Mišios buvo aukojamos už tuos Lietuvos laisvės gynėjus. Kun. Aloyzas Volskis savo pamokslu pabrėžė Vasario 16-osios reikšmę. Prie bendro giedojimo prisidėjo ir vyrų kvartetas — Pranas Zaranka, Edeardas Skiotys, Linas Mikulionis ir Vytautas Underys. Vargonavo Ada Mikšienė. Skaitinius skaitė tautiniais drabužiais pasipuošusi Asta Jurgutytė. Aukąs prie altoriaus atnešė LB Detroito apylinkės valdybos vicepirm. Birutė Šverienė.

Po Mišių visi rinkosi Dievo Apvaizdos Kultūros centre, kur dalyviai turėjo progą įteikti Vasario 16-ai skirtą auką. Detroito Lietuvių organizacijų centras rinko aukas Amerikos Lietuvių tarybai, Lietuvos Vyciai — „Pagalba Lietuvai“ ir LB — apylinkės ir apygardos LB visuomeninei veiklai.

Prieš minėjimą svečiai turėjo progą pasigardžiuoti skaniais lietuviškais patiekalais. Virtuvei vadovavo Ona Šadeikienė ir jos tartininkės. Pyragų stalui vadovavo Onutė Abarienė.

Minėjimą pradėjo ir oficialią dalį pravedė Detroito Lietuvių organizacijų centro valdybos pirmininkas adv. Kęstutis Miškinis. Buvo įneštos organizacijų vėliavos. Vėliavų rikiuotė ir įnešimą tvarkė „Svyturio“ jūrų šaulių vado pavaduotojas Juozas Kincius. JAV himną giedoją Asta Jurgutytė. Pianinu akompanavo Ada Mikšienė. Invokaciją sukalbėjo Dievo Apvaizdos parapijos administratorius kun. Aloyzas Volskis.

Minėjimui vadovavęs adv. Kęstutis Miškinis supažindino su „Draugo“ vyr. redaktore Danute Bindokiene iš Čikagos, pagrindine šio minėjimo kalbėtoja.

Danutė Bindokienė — žurnaliste, rašytoja, pedagoge. Spaudoje D. Bindokienė bendradarbiauja nuo 1950 m. Nuo 1963 m. mūsų visuomenei labiausiai žinoma kaip jaunimo literatūros rašytoja ir literatūrinės mokyklos mokytoja. Parašė arti 10 knygų. Populiariausia — „Lietuvių papročiai ir tradicijos“, kurios išėjo net trys laidos lietuvių ir ang-

St. Petersburg, FL, Lietuvos Dukterų dr-jos madų parodai pasibaigus reikiama padėkos visoms parodoje modeliuojusioms. Iš k. — prie mikrofono renginio pranešėja ir modeliojuoja akt. Dalila Mackialienė, Rota Dimaitė, Dalia Deina, Janina Jarašienė, Aldona Stasiukevičienė, dr. Asta Grinis-Vaidyliene, Loretta Kynienė, Irena Silkaitienė, padėkas reiškia ir geles įteikia pirmininke Monika Andrejauskienė, Nijolė Vengrienė, Irena Sodeikienė, Genovaitė Treinienė, Dana Mazeikienė, Dalia Adomaitienė, Nijolė Dimienė. Scenos dekoracija Danos Svedienės.

no su prezidiumu, kurį sudarė: paskaitininkė „Draugo“ vyr. redaktore Danutė Bindokienė, kun. Aloyzas Volskis, LŠSI vadas Mykolas Abarius, Lietuvos Vycių padalinio „Pagalba Lietuvai“ pirmininke Regina Juškaitė Švobienė. Supažindino su dalyvavusiais estų, lenkų, latvių ir ukrainiečių organizacijų atstovais. LŠSI vadas Mykolas Abarius sveikino visus atsilankiusius.

Joseph Cella, JAV senatoriaus rajono direktorius, perskaitė Michigan senatoriaus Spencer Abraham sveikinimą Vasario 16-osios proga.

Kęstutis Miškinis sklandžiai apibūdino ALTO istoriją ir praėjusių metų JBANC veiklą. Dėkojo ir prašė toliau remti Amerikos Lietuvių tarybos veiklą savo aukomis.

Regina Juškaitė Švobienė išsamiai apibūdino „Pagalba Lietuvai“ padalinio medicininę ir humanitarinę veiklą. Nuo 1990 m. „Pagalba Lietuvai“ finansavo 65 talpintuvų siuntas Lietuvai, kurių vertė siekė daugiau negu 53 milijonus dolerių. Daugiausia šiam projektui aukoja Catholic Medical Mission Board New York, Pharmacists without Borders Prancūzijoje ir World Medical Relief, Inc., Detroito. Catholic Medical Mission Board pranešė, kad 66-as talpintuvų bus išsiųstas šią savaitę, jame bus siunčiami antibiotikai, vitaminai ir pirmosios pagalbos komplektai (first aid kits). „Pagalba Lietuvai“ išdalino daugiau negu 26,000 dol. sriubos virtuvėms, jaunimo programoms ir parapijoms. Iš tų aukų 15,000 dol. buvo paaudota iš a.a. Lietuvos Vycių lietuvių reikalų pirminko ir JBANC atstovo Vinco Borio, Roberto Boris brolio palikimo. „Pagalba Lietuvai“ pradėjo naują projektą, pagal kurį būtų išsiunčiamas kunigų seminarijos klerikas. Aukotojai mokytų vienerių metų stipendiją. Šiuo metu seminarijoje mokosi 70 klerikų, 9 klerikai jau „išsūnyti“. R. Juškaitė Švobienė padėkojo visiems už nuolatinį dosnumą.

Michigano valstijos gubernatoriaus John Engler, Detroito burmistro Dennis Archer ir Southfield burmistro Donald F. Fracassi proklamacijos buvo iškilmingai išsakytos.

Regina Juškaitė Švobienė supažindino su „Draugo“ vyr. redaktore Danute Bindokiene iš Čikagos, pagrindine šio minėjimo kalbėtoja.

Danutė Bindokienė — žurnaliste, rašytoja, pedagoge. Spaudoje D. Bindokienė bendradarbiauja nuo 1950 m. Nuo 1963 m. mūsų visuomenei labiausiai žinoma kaip jaunimo literatūros rašytoja ir literatūrinės mokyklos mokytoja. Parašė arti 10 knygų. Populiariausia — „Lietuvių papročiai ir tradicijos“, kurios išėjo net trys laidos lietuvių ir ang-

lų kalba; redagavo proginius leidinius, skirtus tautinių šokių ir dainų šventėms. Šešetą metų redagavo „Ateiti“, buvo LE papildomo tomo techninė redaktore. Nuo 1992 m. sausio 24 d. ji yra „Draugo“ vyr. redaktore. Savo vedamųjų skytyje greitai atsiliepią ir aktualias lietuvių problemas ir pasaulinius įvykius, liečiančius mūsų kraštą ir tautą. Iki šiol D. Bindokienė yra parašiusi arti 1,500 vedamųjų.

Danutė Bindokienė iš jaunystės dienų daug skaitė ir žinojo, kad rašymas ir spauda yra jos pašaukimas gyvenime. Ji pasidalino savo prisiminimais apie praėjusius Vasario 16-os minėjimus. Pasidalino ir savo a.a. mamytės išpuoliais bei prisiminimais apie istorinį nepriklausomybės paskelbimą. Ji pabrėžė lietuviško spausdinto žodžio svarbą.

Yra gavusi Dievo Apvaizdos parapijos jubiliejinį leidinį. Pagyrė, kad gerai paruoštas. Prašė, kad visuomenė iš Detroito siųstų „Draugui“ žinių apie šioje parapijoje veikiančią lituanistinę mokyklą, vaikius. Prašė ir nuotraukų. Minėjime buvo daug jaunėsni amžiaus šeimų ir profesionalų. Patarė vyresnio amžiaus žmonėms paklausti ką jaunesnieji sako — jie yra mūsų ateitis. Papasakojo apie Čikagoje veikiančią „pipirų“ ratelį (mišrių šeimų) kur jaunė motinos ir vaikučiai dainuoja lietuviškas dainas, pasakoja pasakas. Jau turi 18 vaikučių ir pakvietė mokytoją, kad juos mokytų lietuvių kalbos. Čikagoje naujieji atvykusių iš Lietuvos yra tarp 30-50 metų. „Draugas“ turi naują programą, pagal kurią susipažinimui vienam mėnesiui siūnia „Draugo“ dienraštį nemokamai.

Kalbėtoja susilaukė gausių plojimų, o adv. Kęstutis Miškinis, rengėjų vardu padėkojęs, Danutę Bindokienę įteikė knygą, jos lankymosi Detroito prisiminimui.

Paskui adv. Kęstutis Miškinis perskaitė gautas rezoliucijas, Vasario 16-os dienos progą gautą gubernatoriaus John Engler proklamaciją, skelbiančią Vasario 16 dieną Lietuvos Nepriklausomybės dieną Michigano valstijoje; Michigano senato rezoliuciją, Detroito burmistro Dennis Archer, Southfield ir Bloomfield Township rezoliucijos buvo išskaitintos garbės lentoje. Buvo gauti sveikinimai iš senatorių Carl Levin, Sandy Levin, John Dingell, Joe Knollenberg ir David Bonoir.

Meninę dalį atliko „Žiburio“ mokyklos šokėjų grupelė, vadovaujama Leles Viskantienės ir mokytojos Vilgos Šimaitytės dainininkų grupelės. Programą labai patiko visiems dalyviams ir buvo palydėta gausiais plojimais. Rengėjų vardu dr. Stefa Miškinienė, pasipuošusi tautiniais drabužiais, įteikė vadovėms po puokštę

raudonų rožių.

Minėjimas baigtas Tautos himnu ir vėliavų išnešimu. Aukos buvo renkamos ALTO, „Pagalba Lietuvai“ ir Lietuvos Bendruomenėi. Aukų gauta 4,227 dol. Iš jų „Pagalba Lietuvai“ skirta 2,237 dol. Amerikos Lietuvių tarybai (ALTui) surinkta 2,090 dol. Lietuvos Bendruomenės narė A. Butkūnienė rinko aukas L. Bendruomenės veiklai.

D.L.O.C. valdybos narys Algirdas Vaitiekaitis išstato savo paruoštą parodėlę „May the love of Lithuania burn in your heart“. Matėme lietuvių aukas dėl laisvės: Romo Kalandos, žuvusių partizanų ir jaunų žmonių pagerbimą Antakalnių kapinėse. Ši parodėlė labai jaudinanti.

Minėjimą ruošė ir koordinavo Detroito Organizacijų centras (D.L.O.C.) ir „Pagalba Lietuvai“. D.L.O.C. valdybą sudaro: pirmininkas — adv. Kęstutis Miškinis, vicepirmininkas — dr. Algis Barauskas, D.D.S., ir nariai — Eugenija Bulotienė, Regina Juškaitė Švobienė, Šarūnas Mingėla, Petras Pajogius, Ona ir Česlovas Šadeikai ir Algirdas Vaitiekaitis.

„Pagalba Lietuvai“ valdybą sudaro: kun. J. Walter Staniewicz, dvasios vadas, pirminkė — Regina Juškaitė Švobienė, ir nariai — Valentinė Bulotienė, Frank Bunikis, Stella Hotra, William Juodvilksis, Danguolė Kudirka, Michael ir Theresa Shea ir Irena Vizgirdaitė.

Regina Juškaitė
Švobienė

ST. PETERSBURG, FL

LIETUVOS DUKTERŲ
DR-JOS MADŲ PARODA

„Šio vakaro tikslas — telkti lėšas labdarai, padėti vargšantiems. Tai kilnus šios organizacijos uždavinys. Ji stengiasi mąžinti vargą Lietuvoje ir padėti visur, kur reikia“. Tokie ir panašūs buvo dvasios vado kun. Dr. M. Cyvo žodžiai gausiai susirinkusiems svečiams tradicinėje St. Petersburgo skyriaus madų parodoje, suruoštoje š.m. sausio 20 dieną. Pirmininkė Monika Andrejauskienė, pasveikinusi susirinkusius, pakvietė akt. Dalila Mackialienę vesti programą. Pranešėja ragino „pašieisti ir gražių madų pasaulį“ ir supažindino su keturiolika modeliuotojų, įvairaus amžiaus ir sudėjimo; visos gražios, elegantiškos, puikiai demonstravo visokioms progoms skirtus drabužius.

Madų paroda buvo dviejų dalių: pirmoji — skirta suklems ir kostiumėliams, paskolintiems iš puošnais ir brangaus „Annabel“ madų salono. Pradedant antrąją dalį, žvelgdama į scenoje sustojusias spalvingas drabužijas pasipuošusias modeliuotojas, pranešėja pradėjo: „Štai ir

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rate: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4645 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Matindami patalpo išlaidas, pakvatinamų už prenumeratą pasiūlymams. Prie pavarde ir adreso, siųsdami laikraštį patyrimo, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Užskaitant (Lietuva):			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida	\$55.00		
Užskaitant (užskaitant oro paštu)	\$500.00	\$250.00	
Tik šaltadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorius — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpalis
Moderatorius — Irena Švobienė

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesusako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors šalbi.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nesusodotų straipsnių nesusu.
- Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

prasivėrė varteliai į gėlių darželį: čia rūtos ir rožės, lėlės ir pinavijos. Šioje dalyje buvo rodomi drabužiai pritaikyti Floridos klimatui. Židrovus žavėjo mūsų „nuosavos“ madų kūrėjos Monikos Andrejauskienės sukurti drabužiai, nuostabūs visais atžvilgiais: medžiaga, stilium, elegancija, tinkantys įvairioms progoms. Buvo progą pasigėrėti ir pačių modeliutojų išgytais ar jų pačių pagamintais drabužiais. Daug suklelių buvo siuvėtos karoliukais, žvyneliais, kitos turėjo sidabrinis, aukšinius ar kristolinius papuošimus. Verti dėmesio buvo ir pirmieji pritaikyti papuošalai, kai kurie pagaminti vietinio juvelyro Stasio Norkūno. Savotiškai įdomios buvo scenos dekoracijos, dailininkės Danos Svedienės kūryba. Po parodos, Madų parodos organizatorė Monika modeliutojos apdovanojo rožių puokštę, o ji pati kiekvienai iš jų įteikė po gvazdiką.

Po Lietuvių Dukterų dr-jos skyriaus dvasios vado kun. dr. M. Cyvo prasmingos ir jautrios invokacijos buvo pačių narių, Elenos Purtilienės „štabo“ paruoštos skanos vaizės.

Pajvairino vakarą net dvigubi laimėjimai: smulkių laimikių, prie kurių prisidėjo kelių narių kepti tortai, nuotaikingai buvo paravesta Loretos Kynienės, taltinkan Danutę Šimaškievien, Vidai Sabienė, Alfai Budrionienė, Alvitai Kerbelienė ir Bikičvienė. Didesnį susidomėjimą sukėlė piniginiai laimėjimai — trys premijos: 500, 200 ir 100 dol. Įdomiu sutapimu, trečiąją premiją — 100 dol. laimėjo pati pirmininkė Monika, o antrąją — buvęs klubo pirmininkas Antanas Gudonis. Abu laimėtojai savo laimikus paaudko Lietuvos Dukterų dr-jai. Pirmoji premija — 500 dol. teko Stasei Jantauskieni, kuri dėl ligos renginyje negalėjo dalyvauti. Ji Dukterų dr-jai padovanojo 200 dol.

Madų parodos vakaras pasižymėjo gera organizacija, puikiu skoniu ir elegancija. Galima tikėtis, jog paliko bendrą gerą įspūdį. Smagiai visiems pabendravus, prieš išsiskiriant, pirmininkė padėkojo visiems už talką ir atsilankymą, kuris parėmė Lietuvos Dukterų St. Petersburgo skyriaus labdaros darbą.

J. K. Giedraitienė

CLEVELAND, OH

CHIRURGAI VYKSTA
LIETUVON

Algimantas Čepulis, MD, su keturiais amerikietiais chirurgais-ortopedais, keturiomis medicinos seserimis ir dviem

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliskai).
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 568-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Robie Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia (vaikams nuo 18 metų).
Tel. (708) 568-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaip ir lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-565-7755
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-862-5363
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽILBA, M.D.
INDE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 827-0080
3625 Highland Ave.
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Aldų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-8622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

anestezilogais iš Čikagos Crippled Children's ligoninės vasario 16 d. skrenda Vilniui, kur Santariškų ligoninėje padarys apie 20 įvairių sudėtingų nugarkaulio bei sąnarių operacijų. Medikų grupė Lietuvoje bus 18 dienų.

Gegužės 1-2 — Šiaurės Amerikos lietuvių jaunųjų krepšinio metinės žaidynės Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Gegužės 9 — Pirmoji Komunija lietuvių kalba.

Gegužės 15 — Renginyse loterija lietuvių namų remontui.

Rugpjūčio 25-26 Vidurinio rajono Lietuvos Vycių sąskrydis Dievo Motinos parapijos mazgoje saleje.

Rugpjūčio 25 — „Volungės“ moterų choro koncertas, rengia vyr. skautų židyns. V.R.

Naujose JAV Lietuvių Bendruomenės būstinės patalpose Vašingtone praėjusių metų gruodžio mėn. lankėsi William Durbin, dirbantis savo brolio, senatoriaus Richard Durbin štabe. Svečias buvo supažindintas su JAV LB veikla, jos siekais ir tikslais. William Durbin, nuotirdžiai pamilęs Lietuvą, stengiasi, jei tik gali, jai padėti. Nuotraukoje: William Durbin ir Audrone Pakšienė.

KALBĖTI APIE TUOS DALYKUS MES ANKSČIAU AR VĖLIAU TURĖSIM

Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro generalinė direktorė Dalia Kuodytė vasario 8 d. iš Vilniaus atvyko į Čikagą, kur, tarp kitų numatytų darbų bei reikalų, dalyvaus ir kalbės ALTO Čikagos skyriaus ruošiamoje Vasario šešioliktosios šventėje Maria Aukštėnaitės mokyklos salėje vasario 14 d.

Vasario 9 d. Dalia Kuodytė apsilankė „Draugo“ redakcijoje ir maloniai sutiko padaryti pasikalbėjimą. Viešnia kalbino „Draugo“ bendradarbis Leonas Narbutis.

Dalia Kuodytė

—Papasakokite apie Lietuvos Gyventojų genocido centro paskirtį ir veiklą.

—Visa Rytų Europa, kuri buvo sovietų sferoje ir vieno ar kitokia forma patyrė tą komunistinį štampą, sprendžia tas patias analogiškas problemas ir panašias metodus. Tiek Vokietijoje, tiek Lenkijoje, tiek Latvijoje ir Estijoje yra įkurti panašūs centrai.

Mūsų unikalumas yra tai — ir visi tą pastebi — kad mes sugebėjome į vieną vienetą suvesti daugybę, regis, ne daug tarpusavyje susijusių funkcijų (bet tik iš paviršiaus atrodo, kad jos nesusijusios). Ta funkcijų koncentracija iš tiesų duoda labai neblogus rezultatus.

Gilinantį į centro struktūrą, mūsų sudėtyje yra du departamentai, arba du skyriai su departamentų teise. Negaliu išskirti, kad vienas yra pats svarbiausias, o kitas ne toks svarbus.

Bet pradėkim nuo pagrindinio. Tai yra istorinių tyrimų — Genocido ir rezistencijos tyrimo departamentas, kuriam vadovauja Arvydas Anušauskas. Šis departamentas iš esmės dalinasi į dvi dalis. Viename yra istorikai, dirbantys gynai istorinį tiriamąjį darbą. Jie dirba pagal mūsų centre patvirtintą ir Mokslo taryboje aprobuotą programą. Mes turim ir Mokslo tarybą šalia to departamento. Ir antras padalinys — tai yra vadybų skyrius. Iš visų įmanomų šaltinių renka mes pavardes žmonių, kurie vienaip ar kitaip per šitas okupacijas nukentėjo.

Turėtų išeiti dešimt didelių toimų, kur bus tiesiog vardiniai sąrašai — tremtinių, politinių kalinių, pasipriešinime žuvusių ir kitaip nukentėjusių asmenų. Žodžiu, tai turėtų būti mūsų tautos žmonių nuostolių sąvadas.

Toliau kalbant apie struktūrą, turim paminėti memorialinį departamentą, kuris taip pat platina ir anketas, renka iš gyvų žmonių istorinę medžiagą.

Mes turime leidybos skyrių, leidžiantį masę leidinių. Yra taip pat specialiųjų tyrimų skyrius, kurio paskirtis — genocidiniai karo nusikalti-

mai Lietuvos gyventojų atžvilgiu. Mes savo sudėtyje dar turim genocido muziejų, iškūrusį buvusiuose KGB rūmose Vilniuje.

Dar labai svarbi centro funkcija yra rezistentų teisių komisija. Būtent, visas tas mechanizmas, pripažįstant statusus, kurie dabar yra naujai patvirtinti: kario savanorio, laisvės kovų dalyvio ir nukentėjusio asmens.

—Ar Jūs esate atsakinga ir už tą funkciją?

—Taip. Aš pasirašinėju visus pažymėjimus ir tvirtinu tuos statusus.

—Jūs taip pat priklausote Lietuvos Respublikos prezidento sukurtai tarptautinio masto komisijai, apie kurią yra visokių pasisakymų, ypač dėl to, kad komisijoje nėra narių, kurie iš tikrųjų joje turėtų būti, pvz. politinių kalinių, tremtinių ir pan. Kaip žiūrite į tos komisijos darbą? Ar yra tam tikras lygiagretiškumas tarp centro veiklos ir numatytų komisijos uždavinių?

—Jūs gerai suformulavote klausimą. Taip aš esu tos komisijos narė ir, jeigu nematytumėte tos komisijos darbo prasmės, aš ten nebūčiau įėjusi. Esu pakankamai užsimešusi, kad dar užsiskraučiu ant savęs kažkokį papildomą darbą, kuris yra galbūt visiškai neprasmingas ir neperspektyvus.

—Iš kurio taško, Jūsų manymu, jis yra perspektyvus ir kas Jūs paskatino komisijoje dalyvauti?

—Mes kalbam apie Žurofą, kalbam apie OSI tam tikrą spaudimą Lietuvai, minint tikrai žydišką problematiką. Aš manyčiau, kad tokia komisijos darbo uždavinių formulė — įvertinti nacių ir sovietų okupacijų padarytus nusikaltimus Lietuvos gyventojų atžvilgiu — yra labai veiksminga. Mes su savo darbu ir išvadam galėsim išeiti į tarptautinę plotmę. Tai reiškia, privesti, kad būtų girdimi ne tik nacių nusikaltimai, ne tik nacių, bet ir sovietų okupacijos Lietuvoje padaryta žala. Tai bus tos patios komisijos išvados, kurias kas norės lygins, kas nenorės nelygins, tačiau tos tarptautinės

komisijos uždavitis bus: pasiekti pačius aukščiausius valstybių vadovus savo išvadamis bei pareikšimais ir privesti mus išgirsti.

Tai čia būtų pats pagrindinis dalykas, dėl ko aš tiesiog ečiau su velniu obuoliauti, jeigu reikėtų. Juk kol kas tie mūsų puolėjai, jeigu mes bandome istoriškai argumentuoti apie sukilimą, apie laikinąją vyriausybę, apie tai, kas šaudė žydus Lietuvoje, mūsų paprasčiausiai negirdi. Tad, jeigu atsiranda dar vienas tarptautinis, tokios komisijos pavidalu, per kurį galime išlikti į kažkieno įtakingo ausį, turime tą išnaudoti. Neturime teisės to neišnaudoti.

Kalbant apie komisijos sudėtį. Mes norime, kad mus išgirstų, norime turėti argumentą, kad esame objektyvūs ir kalbam apie tuos skaudžius istorijos faktus be emocijų. Jūs pastebėjote, kad komisijoje nėra nei politinių kalinių, nei žydų, išsigelbėjusių holokausto metu. Tos abi pusės yra labai suinteresuotos, nes joms skauda. Jos gali būti šitos komisijos ekspertai. Tai yra tarp kitko numatyta, kai prasidės konkretūs darbai. Iš esmės tie žmonės nėra nusistumti, tačiau tos komisijos objektyvumas yra labai svarbus, todėl kaip tik pasirinktas šis sudėties variantas.

—Kadangi komisijoje bus nagrinėjami ne tik nacių, bet ir komunistų nusikaltimai, kaip žiūrite į komisijos narius, priklausiusius komunistų partijai — žvelgiant iš perspektyvos, ką Jūs pasakėtė apie politinius kalinius ir holokausta pergyvenusius žydus. Vienas tokių yra, rodos, Truska?

—Aš Jums galiu pasakyti tik vieną argumentą: p. Truska buvo suėstas 1991 m. sausio 13 d. prie Televizijos bokšto. Tad išvadas, kas jis yra, darykities patys. Antra vertus, dabar jau po truputį aiškėja, kad sovietinio genocido tyrimui vadovausiu aš. Būtent, savo rankose, matyt,

turėsiu visą šitą tyrimą, kadangi sovietinio genocido tyrimo bazė bus mūsų centras. Todėl per mus eis visi pagrindiniai tyrimai ir teiksime medžiagą komisijos išvadamis parengti. Todėl, jeigu bus pastebėtas koks neobjektyvumas, bus galima kaltinti mane...

Iš tiesų esu nusiteikusi labai rimtai toje komisijoje dirbti ir išspausiti visą įmanomą naudą. Galiu užtikrinti „Draugo“ skaitytojus, kad nė vienas komisijos narys, kiek man teko su jais susitikti, nėra nusiteikęs kažkaip piktybiškai Lietuvai ar atskiriems žmonėms užtraukti kažkokius kaltinimus. Kaip tik komisijos tikslas yra pagaliau baigti spėjimus, įvardinti, kas yra kas ir kas yra kaip.

Sakau dar kartą — jeigu šitą tikslą mes pasieksime, bus puiku.

Galų gale, jeigu paaiškės, kad tokios sudėties komisija, ar dirbdama tokiu metodu, savęs nepateisina, yra neveiksminga, galima ją paleisti.

—Kas bus atsakingas už nacių genocido tyrimus?

—Kol kas sunku pasakyti. Gal prof. Julius Šmulskštys. Dar galutinai nenusprendė.

—Jūs pasiuntėte JAV LB Krašto valdybai anketą, kurioje prašote, kad čia gyvenantys lietuviai atsakytų į daugybę klausimų. Malonėte pasiaikinti, kas ta anketa yra ir kodėl norima tokią informaciją surinkti?

—Kaip pradžioje minėjau, kalbant apie mūsų centro tikslus, esame pasiryžę suvesti visus okupacijų padarytus žačius duomenis, atlikti tam tikrus sociologinius tyrimus. Tad ši anketa ir turėtų būti kažkoks tarpinis darbas, siekiant tikslų: surinkti žinias, kokios Lietuva atsidūrė Amerikoje.

Todėl yra klausimai ir apie išsilavinimą, ir apie kilmę, ir apie veiklą...

—Ar ta anketa skirta visiems lietuviams pasaulyje, ar tik JAV-se gyvenantiems?

—Taip. Mes esame išsiuntinėję į visas Bendruomenes. Esame parengę anketas tiek Vakaruose, tiek Rytuose atsidūrusiai Lietuvai. Aš tiesiog sutinku, ir pati pirmoji priėjau, jeigu kažkurioje vietoje bus padarytos klaidos. Niekas netrukdo pasakyti: šita mes padarėme ne taip, šitas yra mūsų klaida. Tuomet mes sustojame ir galvojame, kaip daryti kitaip. Bet daryti reikia. Vien piktintis, kad mus kažkas kaip pavadino, yra ne išeitis.

Kalbėti apie tuos dalykus mes anksčiau ar vėliau turėsime. Kodėl mes turim kalbėti tik tada, kai mus privertia

—Ar anketa gali būti panaudota komisijos darbuose?

—Be jokios abejonės! Mano nuomone, pačioje pradžioje tos komisijos darbas bus tam tikrų metodologinių dalykų nusistatymas, vėliau, kai turėsime bent minimaliai susidėlioję duomenis, turėtų sekti rimti sociologiniai tyrimai.

—Suprantama, šis darbas turi prasmę, o kur yra Dalia Kuodytės prasmė?

—Dalia Kuodytės prasmė ir yra čia! Man regis, kad žmogaus prasmė yra tik tiek, kiek jisai dirba. Laimingas atsitiktinumas yra, kad darbas patinka.

—Ar Jūs turite laisvalaikio?

—Neturiu laisvalaikio. Laisvalaikiu aš miegu. Jeigu paklaustumėte, ko man trūksta, sakčiau — laiko.

—Dalia Kuodytė labai ryškiai Lietuvos gyvenimo horizonte, bet iš kur ji, kas ji yra?

—Net sunku pasakyti. 1987 metais baigiau Vilniaus universitetą, istorijos specialybę. Buvau paskirta į Kauno Deputatų tarybą. Ten dirbau dvejus metus, kol išprašiau į Tremtinių ir politinių kalinių sąjungą tvarkyti archyvą. Po truputiuką ji tvarkant, 1990 metais išėjo pirmasis „Laisvės kovų archyvo“ numeris. Mažukas, plonytis sąsiuvinukas. Labai džiaugiuosi, kad iš to sąsiuvinuko jau išaugo rimtas leidinys. Išėjo daugybė knygų — mes patys pirmieji pradėjome apie partizanus spausdinti daugybę medžiagos ir man labai smagu, kad ta medžiaga yra naudojama, kaip pirmuoju laipteliu, darant rimtesnius tyrimus, leidžiant rimtesnes knygas.

Apskritai yra bėda, kai reikia apie save pasakoti...

—Labai svarbu, ką Jūs pasakėtė apie vieną ir kitą komisiją. Kadangi esate laikoma autoritetinga, daug žmonių turėtų atkreipti dėmesį. Kaip minėjau, yra daug negatyvių pasisakymų, kuriuos galbūt Jūs atsakymai padės išsklaidyti.

—Aš noriu pabrėžti, kad ir tos komisijos, pagaliau ir mūsų centras su ta visa savo struktūra, nėra kažkokie idealūs variantai. Aš visiškai sutinku, ir pati pirmoji priėjau, jeigu kažkurioje vietoje bus padarytos klaidos. Niekas netrukdo pasakyti: šita mes padarėme ne taip, šitas yra mūsų klaida. Tuomet mes sustojame ir galvojame, kaip daryti kitaip. Bet daryti reikia. Vien piktintis, kad mus kažkas kaip pavadino, yra ne išeitis.

Kalbėti apie tuos dalykus mes anksčiau ar vėliau turėsime. Kodėl mes turim kalbėti tik tada, kai mus privertia

(Nukelta į 4 psl.)

Moka išnaudoti pasitaikiusias progas

Rusijos prezidentas Boris Jelcin vis tik nepraleido progos „pažibėti“ svarbiųjų ir ne tiek svarbiųjų pasaulio vadų tarpe — nepaisydamas kas kart silpnėjančios sveikatos, ryžosi keliauti į Jordano karaliaus Hussein laido tuves. Jo atvykimas daugelį nustebino, nes pastaruoju metu Jelcin dažnai nepajėgia net į savo įstaigą Kremlį atsilankyti (šįmet jis ten pasirodė vos tris kartus), o suplanuotos išvykos į Paryžių ir Vieną buvo paskutinę minutę atšauktos. Pernai spalio mėnesį jo kelionė į Azijos respublikas buvo labai nesėkminga ir tik dar labiau paskleidė gandus, kad Boris Jelcin jau neišsikopstys iš savo paslaptingų ligų, tad laikas jį vienai ar kitaip iš Rusijos prezidentūros iškrepti. Ypač to norėtų komunistų dauguma, valdanti Duma. Tačiau vakariečiai tebėra įsitikinę, kad vienintelis Rusijos ateities demokratijos laidas yra Boris Jelcin ir su baimės stebi besialkūnuojančius būsimuosius kandidatus į prezidentūrą.

Nors Boris Jelcin sveikata, atrodo, niekuomet reikiamai nepasitaisė po 1996 metais atliktos širdies operacijos, vis tik jis kartas nuo karto grįžta į Kremlį ir padaro drąsių, tiesiog nelogiškų, sprendimų, pašalindamas ministrus ar prastumdamas kokį naują įstatymą. Tuos pabrėžia, kad jo daina dar jokiū būdu nesudainuota ir per anksti dalintis palikta prezidento kėde. Galbūt kelionės į Jordano karaliaus laido tuves tikslas kaip tik ir buvo dar viena proga parodyti ir saviems, ir svetimams, kad Rusijos prezidentas yra kaip tik jis — Boris Jelcin. Tarp kone pusšimties valstybių vadų ar jų atstovų, prez. Jelcin gavo pakankamai dėmesio, atstversiuo varginančią kelionę senam ir paliegiu-šiam žmogui.

Tuo tarpu Rusijoje tebevyksta kietos, nors tylios, kautynės, turinčios į priekį išstumi geriausią kandidatą į prezidento vietą š.m. gruodžio mėnesį numatytose rinkimuose. Kol kas pirmose greitoje laikos dabartinis ministras pirmininkas Primakov, Maskvos meras Luzkov, generalas Lebed, o netoli iš paskos (nors jiems tai nelengvai einasi) socialdemokratas Javlinski ir senosios komunistų nomenklatūros remiamas Žuganov.

Norom nenorom Rusijos vidaus politikos stebėtojai Amerikoje pripažįsta, kad Jevgeny

Primakov, tiesa, per savo dabartinę kadenciją nieko ypatingai gero Rusijai nepasiekė, bet mokojo išvengti didesnių konfliktų, o kai kur įstengė paveikti užsipyrusią Dumą, pvz., š.m. vasario 5 d. priimančią 1999 metų biudžetą, 308 balsais prieš 58. Tikima, kad Duma kooperavimą paskatino ne ministro pirmininko įtikinėjimai, o noras neparasti Tarptautinio valiutos fondo paramos, kuri kaip tik sąlygojama tvirto biudžeto pamatu.

Numatytas biudžetas prognozuoja, kad šįmet Rusijoje infliacija nusistovės ties 30 proc., o dolerio vertė — 21,5 rublio, tačiau vien sausio mėnesį infliacija pasiekė 8,5 proc., o rublio santykis su doleriu buvo netoli 23. Vis tik faktas, kad opozicija sutarė priimti biudžetą, yra ir žvilganti plunksnelė prie Primakov skrybėlės.

Apskritai šiuo metu Rusijos vidaus politika atrodo kiek aprimusi, iš dalies gal ir dėl to, kad Boris Jelcin nepajėgia jos sudrumsyti, iš dalies, kad Primakov moka pasinaudoti savo senuoju, dar iš KGB laikų atsineštu, autoritetu. Tačiau būgštaujama, kad ir jis prastas kandidatas į prezidentus — yra vyresnis (69 metų) net už prezidentą Jelcin, ne per daug sveikas, ne per daug jaunas. Nors šiuo metu Rusijos skolininkai nereikalauja savo pinigų, kariuomenė yra paklusni ir sritinės savivaldybės per daug netrukšmąja, bet tokia padėtis, be abejoj, ilgai nesitęs, nes ministras pirmininkas nededa pakankamai pastangų surinkti mokesčius, sutvarkyti vis ylančias kainas, reformuoti bankų veiklą, o — svarbiausia — sumokėti algas valstybiniam tarnautojams. Kai kurie savo atlyginimo jau laukia daugiau kaip metai.

Amerikiečiams yra tiesiog nesuprantama, kaip eilinis rusas gali pragyventi, ypač žiemą. Jeigu tokia padėtis susidarytų šiame krašte, kiltų visuotinė suirutė, protestai, riaušės ir valdžios viršūnė būtų pakeista. Ekonominė gerovė žmonėms paprastai labai svarbi ir daug į ką jie gali žiūrėti pro pirštus, jeigu kišenė pilna dolerių, o stalas apkrautas gėrybėmis. Pavzdys, žinoma, yra ir dabartinės paminėtos Vašingtono, kai balnuotojai vis tik pasisako prieš prezidento Bill Clinton pašalinimą iš Baltųjų rūmų, nepaisant pastangų įrodyti jo kaltę.

mus įėjo senutė ir paprašė raktą cheminiam tualetui. Savininkė aiškina, kad tai tik tiems, kurie čia valgo, o ne kiekvienam pakeleiviui. Bet senutė nieko pirkti nenori. Savininkė nusileido ir raktą davė. Mums bevalgant, išsiikalbėjome. Pasirodo, kad jiems cheminio tualetu išlaikyti kainuoja 100 dol. į mėnesį. Nejaugi čia sustoję negali bent kokią gėrimo už doleri nusipirkti? Romui nebaigus „coke“, savininkas sako, kad gali pasiimti butelį, bet yra penkių centų užstatas. Siūlau perplinti į popierinį puoduką, kad neišsineštume buteliuko. Mums paaiškino, kad popierinis jiems kainuoja 11 centų, tai pigiau buteliuką atiduoti. Paaiškino, kada ir kur pats produktus perka, kada per pristatytuosius. Kadangi palyginti turi mažai vietos sandėliavimui, tai nelabai gali

(Bus daugiau)

SU PALAPINE Į LABRADORĄ

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Nr.1

Jau daugiau kaip dvidešimt metų stovyklaujame. Kai kurios kelionės buvo aprašytos šiame dienraštyje. Dažnai skaitytojai klausdavo, kur vėliau važiuosime. Tačiau keletą metų nesame stovyklavę ir šio cigoniško gyvenimo pasigedome. Kelionės į Lietuvą, į tropikus surijo atostogų laiką. Taip pat mūsų „vanuška numirė“. Pradėjome galvoti apie modernesnes stovyklavimo priemones. Nusipirkome Winnebago LaSharo, devynių metų senumo motornamį. Romas buvo numatęs, kiek pinigų pridėti pataisymams.

Motornamio vidus buvo labai gerai išlaikytas. Čia buvo šaldytuvai, dvi lovos ir kiti patogumai. Praminėme šį pir-

kinį „Naktigone“, pradėjome planuoti, kur važiuosime, tik... beveik kas kartą, kai Romas kur pavaižiuoja mieste, nebegali variklio užvesti, reikia taisyti. O taisydas greitai neatliekamas, nes variklis prancūziškas. Tai ne tik brangiai darbas kainuoja, bet reikia kiekvieną kartą bent mėnesį laukti, kol dalis gauna. Taip dvejus metus prasikamavome. Iš viso per tą laiką stovyklavome septynias dienas (per tris kartus). Tad pernai nuvažiuojome į Elkhart, IN, ir užsakėme „vanušką“, specialiai įtaisytą stovyklavimui. Pirkome naują Dodge Ram, o BCC firma visus įtaisymus įmontavo.

Tai gi, dabar labai patogiai

stovyklaujame, nes čia turime viską nuo mikrobangės krosnelės, iki VCR. Mane labiausiai stebina šaldytuvai, nes važiuojant šaldomas variklio baterija, sustojus ir elektrą prijungus — kita srove, o kur nėra elektros prijungimo, naudojamos dujos. Taip pat turime atsarginę, tiksliau sakant, antrą bateriją, kuria varama vandens pompa, šviesos, TV ir VCR, kai automobilio variklis sustabdomas. Važiuojant ši baterija prisikrauna. Prijungus 110 voltų elektrą, galime naudoti mikrobangę krosnelę ir centrinį vėsinimą. Nors buvo numatyta vieta generatoriui, nepirkome, nes, mažai stovyklaujant, nepasiteisina užlaikymas.

Ilgai negalvoje, šį smagumą pakrikštijome „Baltuoju avinu“ ir vestuvių 35 metines atšvėsti 1997 m. liepos mėn. išvykome stovyklauti apie Su-

perior ežerą. Kelionė gerai pasisekė ir pradėjome planuoti, kur toliau stovyklaujant keliauti. Romas seniai svajojo apie Newfoundland ir Labrador Kanadoje. Praėjus metams, ištisėmė žemėlapius, patikrinome, kurį savaitgalį vyks šeimos šventė, ir liepos gale iškeliavome į rytus.

Pirmą naktį stovyklavome Ohio, Genevą valstijos parke, ant Erie ežero kranto. Čia atsikirą vietovę turėjo stovyklavimui su šunimis. Taip pat daug kas čia suvažiuoja žvejoti, tad ant šiukšlių dėžių pastaba, nemesti žuvies atmatų. Tam buvo speciali vieta. Tai pirmą kartą matėme.

Antra naktis — New York valstijoje. Romas buvo numatęs didelę stovyklavietę prie ežero, bet ten nebuvo elektros prijungimo, o vakaras šiltas, drėgnas. Registratore paskambino ir mums surado ki-

ta, netoliese esantį parką, su elektros prijungimu. Rezervaciją neprimai, bet dar buvo trys neužimtos vietos! Skubame pagal nurodymus. Bet šaltiniai keliai prastai pažymėti, dukart stojome klausyti vietinių, kur tas parkas. Pagaliau suradome ir gavome paskutinę vietą Green Lakes parke. Čia labai gražu, aukštos tujos, didelis parkas, yra vietos pasivaikščioti.

Trečią dieną iš New York magistralės pasukome #7 keliu į Vermont valstiją. Čia jau ne greitkelis. Vingiuojame per miestelius, kaimelius, per kalnus. Pravažiuojant vieną miestelį matėme reklamą „Alpine Cafe“. Nutarėme čia užkandžiat. Važiuojame ir dailromės. Už beveik pusvalandžio privaziavome. Kavinė atidaryta tik prieš du mėnesius. Kadangi buvo vėlyva popietė, žmonių beveik nebuvo. Paskui

urmų pirkti. Šeiminkė, prieš eidama patikrinti tualetą, dar pasakė, kad prieš pusvalandį čia sustoję mergina ir nesu-prato meniu: #19 — keptas viščiukas — \$4.49. Manė, kad gaus 19 gabalų. Reikėjo jai paaiškinti, kad tai patiekalo numeris, o gaus 3-4 gabalus. Tai užsakė ir paaiškino, kad, kol viščiukas keps, nueis į šalinai esamą krautuvelę. Bet jau pusvalandį praėjo, mato-mai negrįš, užsakyto, iškepto viščiuko nepasieis ir nesu-mokės. Susitvarkius norėjau pabrėžti, kaip tas tualetas atrodo, bet grįžusi šeiminkė sakė, kad reikia valyti, labai prieršta. Pasirodo, ta senutė raktą paėmus visai savo gimtai, net vienuolikai asmenų leido pasinaudoti. Tai va, per trumpą valandėlį matėme, kaip šie žmonės, bandydami išsiversti, buvo du kartus apdėliavimui, tai nelabai gali

VIENTOS JAUNOS LIETUVAITĖS GYVENIMO IŠKARPA

Ši laiška ir rašinėlius gavo „Eglutės“ redakcija, maloniai sutikusi su „Draugu“ pasidalinti. Ačiū!

Esu labai dėkinga už man siunčiamus žurnaliukus. Visus juos perskaitau. Kas kartą, kai gaunu „Eglutę“, pastebiu pasikeitimus, ir į gerą. Ypač pasikeitė viršelis. Jeigu žurnaliuką vertinčiau kaip medį, tai jis tiesiog suvešlėjęs. Žiemą lapuočiai numeta lapus, o eglės lieka žaliuoti. Jos išveria net baisiausius šalčius. Aš manau, kad Jūsų žurnalas yra viena tų storių, aukštų ir stiprių eglių, nes žiemą „Eglutė“ stipriai sužaliavo.

Mano pats didžiausias gyvenimo pasiekimas tai, kad Amerikos lietuvių laikraštis išspausdino mano rašinėlį. Su teikė galimybę lietuviukams gyvenantiems Amerikoje išgirsti šio mažo bažnytkaimio vardą, sužinoti jo istoriją iš paprastos kaimo mergaitės, kuri apie Jungtines Amerikos Valstijas yra girdėjusi tik iš laikraščių, televizijos ir per geografijos pamokas, kai mokytoja žemėlapyje rodo visokias šalis.

Išsiūsti laiška į kitą pusę pasaulio ir gauti atsakymą yra labai maža galimybė. Bet man pavyko, ir kartais negaliu patikėti. Laiškas iš Amerikos į Lietuvą, Lietuvą, kurią pasaulio žemėlapyje sunku rasti. Laiškas iš Čikagos į Sudargą. Sudargą, kurio nežymė net Lietuvos žemėlapyje. Čikaga, man tik nepasiekiamas svajonių miestas. Tokią nuomonę aš susidariau iš žiniasklaidos priemonių. Bet tai ne tiesa. Juk aš rašau Jums, Amerikos lietuvių žurnalui „Eglutė“. Norint viską galima pasiekti!

Papasakosiu daugiau apie save, savo šeimą. Esu kaimo vaikas, todėl šeima duoną užsidirba ūkininkaudama. Mano šeima sudaro mama, brolis Tadas ir seniausias šeimos narys — tai motutė ir žinoma aš. Tėtės neturiu. Kaip ir kiekvienai ūkininkei turime gyvulių. Mūsų pasididžiavimas 2 arkliai, Sirtukė ir Žibutė. O kaip, kaip kaimas be kacių ir šunų. Žinoma, mes jų taip pat turime. Lietuva garsėja kaip žemdirbių kraštas. Mano šeima taip pat jiems priklauso. Turime 10 hektarų žemės. Dažniausiai dirbame žemę su arkliais, o kartais, jei išgalime pasinaudojame traktoriais.

Pavasari išdirbame žemę ir sėjame viską, kas reikalinga, t.y.: daržą, dobilus, avizas, miežius, sodiname bulves.

Vasarą šienaujame, pjau name javus.

Rudenį darbo daugiausia. Nuimame visą derlių, sėjame rugius, kviečius ir paruošiame žemę žiemai — apariame.

Darbus dirbame kartu tik vasarą, nes pavasarį ir rudenį aš su broliu mokomės. Einu į 7-tą klasę, o mano brolis mokoši Žemės ūkio universitete, trečiam kurse.

Mama Tada leidžia į moks lus sunkiai, nes kas antrą savaitę turi įdėti pinigų pragy venimui, kurių ne visada turi ir maistui. Valgyti turime, bet Tadiu atiduodame geresni kash. Mama mano broli leidi ka kaip išgali, nes jos nuomone: „Be mokslo žmogus, be ateities“. Todėl, baigusi vidurinę, norėjau ištiti į Vilniaus pedagoginį universitetą, į psichologijos kursus. Įgytas žinias atiduodau vaikams — tapčiau mokytoja. Destyčiau lietuvių kalbą.

Mano mama yra baigusi dailės technikumą. Vėliau dirbo dailės kabinete. Iš išdirbtos

odos darydavo papuošalų dėžutes, albumus, rankinukus, pinigines... Vilniuje turėjome 3 kambarių butą, bet, laikui bėgant, mums sunku buvo jį išlaikyti. Ir 1989 metais mama, Tadas ir aš persikraustėm į kaimą, pas motutę ir tėvuką. Nuo tada mes gyvename kaime.

Mano vasarėlė

Ruduo. Iš pažiūros atrodo niūrus metas, bet norint, galima jame pamatyti daug širdžiai malonių dalykų. Ruduo tai ne vien krentantys nuo medžių lapai, išskrendantys paukščiai į pietus. Nereikia visko piešti pilkom spalvom. Žmogau, išeik į lauką, įkvėpk pilnus plaučius oro, plačiau atverk akis ir pažvelk aplinkui!

Vežėm paskutinį šieną. Buvo rugsėjo vidury. Atolą nujojom, pasitaikius pirmam dienai be lietaus. Bet, deja, tai diena baigiantis, prapliupo lietus ir taip lijo gal savaitę. Tačiau pamazū nusigiedrino. Palaukėm, kol pradžiūs šienelis ir, nutaikę dieną, išsirošėm jo tvarkyti. Ta diena buvo stebuklingai šilta ir saulėta. Po visų darganų tai tarsi tikroji vasara, kurios tarytum nebūvo. Bet pats maloniausias dalykas tai, kad per visą dieną visur skraide voratinkliai. Šita rudens diena žmonės iš tiesų džiaugiasi, nes tai — „Bobų vasara“.

Atlikus darbą, dar turėjau laiko pasidžiaugti mažąja vasarėle. Norėjau padaryti tai, kas man primintų šiltesnį vasaros dieną. Taigi aš paskutinį kartą šiais metais lėkščiama minkštu lankos takeliu basa. Po to atsėdau ant pievos ir pažvelgiau į besileidžiančią saulę. Išvydau nuostabų vaizdą: saulės spinduliai šokinėjo nuo vienos ant kitos voratinklio gijos, žaisdamis spalvomis. Šito reginio nepamiršiu dar ilgai, ilgai. Grįždama namo galvojau: kokią nuostabią dieną aš praleidau, pilną nepakartojamų įspūdžių. Norėjau pasakyti aciu tam, kas kiekvieną rudenį atneša paskutinį atsilimą su visais voratinkliais. Štai, tiek rudens džiaugsmų.

Šis rašinys mokykloje. Noriu girti, bet jis klaseje buvo geriausias. Rašau Jums jį, nes pavasaris ne už kalnų. Bandžiau įsijausti, ką jaučia medis, perkentėjęs žiemą, sulaukęs pavasario.

Aš — pavasario medis

„Šiltas pavasaris po žiemos pūgų man tikra atgaiva. Vos tik žemė paleido iššalus, mano šaknys atsipalaidavo. Dabar stengiuosi pagauti švelnesnį vėjo gūsi, šiltesnį saulės spindulį. Per žiemą atgavęs jėgas, pasirodžiu išleisti pumpurus. Tam reikia šilumos. Kad atkreiptum saulės dėmesį, iškelęs „rankas“ mojuoju. Saulė pro kamputį debesėlio nusivelgia žemę, apsidairo ar kam reikia pagalbos, ir pastebi mane. Aš pasiduodu ir leidžiuosi glostomas saulės šilumai. Mano šakos išsimaudo saulės šviesoje. Šiluma mano pumpurams suteikė galimybę išsikviesti ir išnaudoti sukaupias jėgas.

Saulė negailėjo nei šviesos, nei šilumos, nei švelnumo. Šiltų spindulių padedamas, išleidau pirmas šio pavasario atžalas. Iš savo kiutelių pradėjo listi pumpurai. Mano šaknyse sukaupios sultys tiesiog nekantravo, kada galės pagirdyti jaunus liaunčius

Miškais garbanota vasara Lietuvoje.

lapelius, kad jie sustiprėtų ir nuo menkiausio vėjelio nedrebėtų.

Menkūčius ūgelius aš išleidžiu, tikėdamas, kad jie užaugs į storas, stiprias šakas, kurios mane gins nuo stiprių sausio vėtrų. Pasirūpinęs savo ateitimi, pasistengsiu užtekti ir pats. Aš dabar jaučiuosi tarsi naujai gimęs.

Ir taip kiekvieną pavasarį: sproginu pumpurus, želdinu atžalas ir pats ugteleju. Tik kas pavasarį būnu senesnis. Ant kamieno vis naujos vėtrų žymės. Per metus vieno šakų netenku, kitas užsiauginu. Taigi pavasaris tarsi gyvenimo pradžia, nors ratas, gyvybės grandinė sukausi. Pavasaris, vasara, ruduo, žiema, pavasaris, „vasara“, ruduo, žiema...

Aš mėgstu gamtą. Kai tik turiu laiko, einu pasivaikščioti į miškelį, kurį vadiname šlaitu. Perėję šlaitą, atsiduriame prie Nemuno. Man patinka jame būti vieni. Tada jaučiuosi tarsi šlaitas visas man vienai priklausytų. Aš pažįstu kiekvieną šlaito medį. Eidama grybauti, žinau, kurioje vietoje kokie grybai auga. Žinau, kur ir koks takelis veda. Man šlaitas tarsi draugas. Aš su juo kalbuosi, jam pasakoju visas paslaptis, nes žinau, kad šlaitas manęs neišduos. Ant žemės tiek daug neteisėbės, kad tiesiog negali pasitikėti žmonėmis. Žinoma, turiu daug draugų, bet dėl vieno ar kito kyla abejonų. Nereikiška, jei tu nieko neišduodi, tai ir tavęs neišduos. Ne, aš pasimokiau ir nuo tada verčiau pasitikiu miškeliu nei žmonėmis.

Dažnai mėgstu svajoti ir pagrindinė svajonė vieta šlaitas. Ten man niekas netrukdo. Atsijungiu nuo realaus pasaulio ir pasineriu į žydrių svajonių vandenyną. Žinau, kad aš dar per mažą pavargti nuo gyvenimo, bet kartais pagalvoju: norėjau pasinerti į rūką, partirti nesvarumo būseną, atsiboti nuo visų žmonių, nuo jų nuomonių, palikti visas mane kamuojančias mintis. Norėjau, kad ruke būtų nei šalta, nei šilta, nejuosčiau nei fizinio, nei moralinio skausmo, kad ten būtų nei liudna, nei linksma. Tiesiog, kad būtų poilsis nuo kasdieninės rutinos. O visiškai pailsėjusi, grįžčiau į tą patį tašką, iš kurio pasinėriau į rūką. Kadangi tai yra neįmanoma, aš stengiuos bent mažytį dalytį tą pajusti šlaite.

Aš — gandraus

Mokykloje gavom užduotį: pasirinkti bet kokią daiktą, kuris keliauja ir aprašyti jo kelionę. Vieni rašė apie lietų, kiti apie debesį, dar kiti apie lapą, o aš pasirinkau gandrą. Bet kodėl? O todėl, kad šis paukštis lietuvių labiausiai gerbiamas. Dar, be to, man

gandras yra gražiausias. Tai gi:

„Aš gandraus. Mano tikslas sugrįžti į savo gimtinę Lietuvą. Rudenį aš išskridau į šiltesnius kraštus, o pavasarį grįžiu.

Atėjo metas grįžti į savo gimtą kraštą ir pakėliau sparnus su ryžtu ir tvirtumu. Pakylu aukštai, aukštai. Skridamas dairausi į visas puses. Matau žaidžiančius vaikus, bet jie man labiau panašūs į skruzdėlytes. Skrendu toliau. Pamatau piemenį, ganantį galvijus. Jis pasižiūri į dangų, bet manęs tarsi nemato. Man gaila, kad čia nieko nereiškia. Visi čia svetimi, niekas manęs nepažįsta. Ne, tai ne mano tėvynė, nors aš čia praleidžiu visą žiemą. Svetimame krašte šeši mėnesiai tampa ištisa amžinybe, nes aš pasiilgstu Lietuvos.

Po keleto valandų kelio už kalno pamaciau didžiulį vandenyną. O po kelių minučių atsiduriau virš jo. Staiga apsiniaukia dangus tirštais debesimis. Jie užtemdo saulę. Vandenynas pasidaro tamsus. Prapliumpa lietus. Iš bala žino kur, pradeda pūsti negailingą vėją. Vandenynas darosi vis šiurkštesnis ir šiurkštesnis. Juo toliau skrendu, tuo didesnės ir didesnės bangos šėlsta. Bangų pūslai taškosi ir lankioja į visas puses. Lietus persisunkė per mano plunksnas, jėgos smarkiai mažėja. Kyla baimė, kad galiu nebegrįžti į Lietuvą, į kraštą, dėl kurio gyvenau, kuris mane taip traukia. Savyje dar turėjau ryžto, tačiau ir jis pamazū nyko. Vis tiek aš skrendu, nors ir lėtai.

Audra pamazū rimsta, vėjas aptyla ir lietus nustoja lyti. Vanduo dar vis banguoja, bet ne taip baisiai. Per vandenyną skridau dieną ir naktį, naktį ir dieną, bet kiek parų — ne skaitavau. Tačiau aš pasiekiu krantą, paskrendu nemazą galą ir pamatau vaikus, žaidžiančius savo kieme. Išvydę mane, jie pradėjo džiugauti ir šaukti. Iš namo išbėgo dar keli žmonės, jie taip pat džiugėsi. Tada aš tikrai supratau, kad esu namie ir taip laukiamas.

Lėtai apskrendu ratą aplink kiemą su vaikais ir nusileidžiu prie seno kluono, ant kurio buvo mano gimtasis lizdas. Nutūpęs į jį, supratau, kad verta patirti sunkumus, norint pasiekti savo tikslą.

Dabar papasakosiu dar vieną legendą. Ją išgirdau iš savo motutės, o ji — iš savo tėvukų.

Lukošiukas

Seniai, seniai stovėjo didelis dvaras, priklausantis piktam ponui, kuris samdydavo bernus žemei tvarkyti, mergas šienui grębti, o jaunus vaikus tuksenimas į medį, bet labiau

meniukas, kuris pas poną karvių bandą ganė, buvo Lukošiukas.

Ir vieną naktį beganydamas, netyčia užmigo. Prabūdęs persigando, pamatęs visas karves, subėgusias į to paties pono javus ir bebaigiančias nuniokoti lauko derlių. Lukošiukas, bijodamas baisios pono bausmės, užlipo ant kalnelio ir pasikorė. Vargšas piemenukas, bijodamas susitikti savo šeiminką, nusizudė, tačiau jo siela dar ilgai pasiliko.

Seniau vyrai arklis ganydavo, susivedę į vieną bandą. Taip darydavo ir mano motutės senelis, kai buvo jaunas. Vyrai arklis ganydavo laukuose. Naktimis lankas apgula tirštą rūką. Kai skaisčiai šviesdavo mėnulio pilnatis, nuo kalnelio, nusileidusi pas arklus, ateidavo Lukošiuko vėlė. Vyrai, pamatę ateinančią dvasią, ją apsupti iš visų pusių, susikabina rankomis ir eina prie piemenuko artyn. Bet Lukošiukas šast ir dingsta. Vyrai apsidairo, o jis jau kitur bėga. Tačiau ne tik pievose dvasia pasirodydavo. Kazkada kažkieno tai karvė išmuko į supelkėjusią pievą. Vargšas iš pelkės kyšojo tik snukutis ir ragai. Tai užmažė, Lukošiukas, pribėgęs prie karvės, už ragų ištraukė. O jei ne, gyvulys būtų nuskenęs.

Buvo dar vienas pasirodymas. Pavakare, kai motutės senelis su arkliais vežė šieną iš lančių ir važiuojo pro tą kalnelį, po arklų kojomis pasimaišė baltas šunytis. Sarciai baisiai pasibaidė, bet netrukus šunytis dingso. Sakoma, kad tai buvo Lukošiukas. Po to jo niekas nematė. Tačiau jis taip ir tebelaksto, ieškodamas paguodos ir prieglobstio. Piemenuko dvasia nepikta, tik nelaiminga. Ir dabar nepatartina susivelinti, grįžtant iš laukų. O jei taip pasitaiko, tai per Raguvą (toks kalno pavadinimas) pereini visas paširpes.

Pavasaris mano miškelyje

Pavasaris. Saulė pradeda negailėti spindulių. Vėjelis vis dažniau papučia šiltu ir švelniu oro gūsiu. Paukščiukai čiulba kaskart linksmesnė giesmelė.

Kai saulė buvo nusileidusi ir vėjas apsimė, nuėjau į netoliese esantį šlaitą. O eidama tiek gražių, akį ir širdį džiuginančių dalykų pamaciau. Pirmiausia aš pastebėjau ievą, išskleidusią lapelius. Išgirdau čiulbančią žylutę, o tik paskui, pakėlus galvą, pamaciau ją ir daugybę kitų paukščių. Jie visi rėkė, kas kaip mokėjo. Iš netoliese stovinčio gandrų klekavimas, snapo kalenimas. Kazinkur toliau girdėjosi genio tuksenimas į medį, bet labiau

SKELBIMAI

Įvairūs

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVERTŲ, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Neilgai naujame darbe?
Ką tik atvykote į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilio kainos!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Gulėsite sėdėti už vairo ilgiau!
(630) 207 2748

Sulaukėte senatvės, kuri kelia jums daug rūpesčių? Nenusiminkite, visas problemas jūs lengvai išspręsite, apsigyvenę Apolonijos namuose. Persikraustyti padėsime. Apolonijos tel. 708-387-2067

Pigu telefoniniai pokalbiai su Lietuva! 29¢ už minutę! Kodėl mokėti brangiai - taupykite pinigus kalbėdami! Tel. 815-730-9365 773-230-0138

Ieškome subrendusios lietuviškos moters vaikų priežiūrai Detroit, MI. Turėtų mokėti vairuoti mašiną ir sugebėti susikalbėti angliškai. Tel.: 773-434-0298.

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 590-4285
(708) 425-7180

RIMAS LSTANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas vertus
• Perkame ir parduodame namus
• Pasaikiname nuolaidas

Century 21
KIMECK REALTORS
7822 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarimas. Įkainavimas vertus.

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL

Ieškote automobilio?
• padėsime pigiai nusipirkti iš varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkti išimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne problema!
• automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
Kreipkitės:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

Ieškomas dantų technikas, kuris moka apdirbti dantinių protezų metalą. Tel. 773-436-3168

Puikūs kambariai, sveikas maistas, mielai dirbanti priežiūra. Jeigu jums to reikia, paskambinkite Apolonijai, tel. 708-387-2067

DRIVERS URGENT NEED! LOCAL AREA SHIPPERS

Expansion openings to cover increased business in area. Boncosky Services is an award-winning liquid chemicals carrier. Hiring immediately. Over-the-road and regional work, home most weekends. Sharp, late model tractors. Must have minimum 2 yrs current tractor/trailer driving experience and Illinois Commercial Drivers License. Exc. benefit pkg, med, dental, prescriptions, 401(k), paid uniforms & bonuses.

**South Chicago terminal location.
800-323-6277 ext 19**

PASIKALBĖJIMAS SU D. KUODYTE

Atkelta iš 3 psl.

kalbėti — ar situacija, ar, pavyzdžiui, toks Zurofas, kurį mes tikrai per daug sureikšminam. Jis atvažiuoja į Lietuvą ir tampa kažkokių dėmesio centru. Patys prisikuriam šmėklų, paskui su jomis puolam kovoti.

Mano supratimu, prez. Adamkaus dekretu sudaryta komisija yra vienas protingiausių dalykų. Būtent, buvo padaryta, ne taip, ko iš mūsų reikalauja Zurofas ar dar kas, bet taip, kaip mes patys norėjome. Tai buvo Lietuvos nuomonė.

Aš dar kartą kartuju: galima gincyti dėl komisijos sudėties, galima keisti jos narius, bet tokią komisiją, parodančią tiek vienos, tiek kitos okupacijos metu padarytą Lietuvai žalą, mes patys sugalvojome. Tarp kitko, latviai ir estai tokias komisijas turi ir jau po truputėlį dirba. Tad dirbsime ir mes.

—Nuodirdžiai dėkojame už pasikalbėjimą!

• Parodyk man savo darželį, ir aš tau pasakysiu, kas tu esi.

Alfred Austin

Paminklas gimnazijos įkūrėjui dir. kan. Peliksui Martišiui (1879-1955) Prienų parapijos bažnyčios šventoriuje. Prie paminklo – jį pašventinęs monsinjoras Juozas Užupis.

„ŽIBURIO“ GIMNAZIJAI PRIENUOSE 80 METŲ

Lietuvą išgelbėjo kalba ir raštas, sakė
poetas J. Marcinkevičius

IGNAS MEDZIUKAS

„Žiburio“ gimnazijos Prienuose 80 metų sukaktis buvo plačiai paminėta Lietuvos spaudoje. Pernai spalio 3 d. i. Prienuose buvo suvažiavę keletas šimtų buvusių šios gimnazijos abiturientų. Pirmiausia bažnyčios šventoriuje atidengtas gimnazijos įkūrėjui kan. Peliksui Martišiui paminklas, sukurtas pagal tautodailininko Algimanto Sakalausko projektą. Paminklą pašventino Prienų parapijos klebonas monsinjoras Juozas Užupis.

Pazymėtina, kad netoli šios vietos yra paminklas „Žiburio“ gimnazijos moksleiviams, žuvusiems kovoje prieš bolševikinius okupantus. Jų pavarės čia yra išvardintos. Bet ten kalbėjęs J. Matukevičius, buvęs partizanas, sakė, kad žuvusių kovose su okupantu žiburiečių yra žymiai daugiau.

Po to visi suėjo į bažnyčią šv. Mišioms, kurias aukėjo kariuomenės kapelionas kun. A. Bulotas. Savo pamokslu monsinjoras J. Užupis nušvietė gimnazijos įkūrėjo kan. Pelikso Martišiaus darbus jaunimo mokymo ir auklėjimo srityje. Kan. P. Martišius gimė 1879 m. vasario 2 d. Sudargo parapijoje. Lankė Sintautų ir Griškabūdžio pradžios mokyklą. Vėliau mokėsi Mintaujoje ir Seinų kunigų seminarijoje. Kunigų išventintas 1903 m. Varšuvoje. Vikaravo Sudargo ir Višakio Rūdoje. Ten susipažino su prof. Pranu Dovydaičiu, kurį rėmė studijuojanti Maskvoje. 1918 m. kun. P. Martišius, „Žiburio“ draugijos įgaliotas, atvyko į Prienus ir įkūrė „Žiburio“ progimnaziją, kuri vėliau, jo didelių pastangų dėka, išugdyta iki aštuonių klasių gimnazijos. Vasaros metu jis važinėdavo po kaimynines parapijas ir savo pamoksluose ragino vaikus leisti į jo vadovaujamą gimnaziją, taip pat rinko gimnazijai statyti aukas. Daugelis paklausė jo raginimų ir siuntė į ją savo vaikus, tikėdamiesi ne tik gero išmoksinimo, bet ir auklėjimo.

Be kun. P. Martišiaus, gimnazijoje mokė dar du kunigai;

kun. J. Luckus – lotynų kalbą ir kun. A. Astrauskas – vyresnėse klasėse lietuvių kalbą. Iš Ūdrijos ir Krikiakalaukio apylinkių, nepaisant, kad Alytus buvo daug artiau, vaikai aukštesniojo mokslo siekti buvo vežami į Prienus.

1918 m. progimnazija pradėjo darbą su dviem klasėmis: rugsėjo 12 d. po papildomų egzaminų pirmoje klasėje mokėsi 37, antroje – 49 mokiniai. Kasmet priaugdavo po vieną klasę. 1925 m. gimnazija išleido pirmąją abiturientų laidą, kurią baigė 19 jaunuolių. 1920 m. dir. kun. P. Martišius ryžosi statyti gimnazijai patalpas. Per tris vasaros mėnesius jau buvo pastatytas I aukštas, kur tilpo 4 klasės. Statyba buvo tęsiama, ir 1924 m. buvo baigta. Gimnazijos direktorius pastato pastogėje buvo įsirengęs kuklų butą su langais stoge. Ten pat buvo ir vienas kambarys, skirtas baigiamiesiems egzaminams. Šis pastatas suėdė 1956 m. birželio mėn. Dabartinis „Žiburio“ gimnazijos pastatas buvo baigtas statyti 1959 m. Kan. P. Martišius mirė 1955 m. gruodžio 30 d.

Pasimeldę ir sugiedoję Lietuvos himną, žiburiečiai nuėjo prie kalnelio, kur kadaise stovėjo ir nešė mokslo šviesą 2-ųjų aukštų gimnazija daugeliui tos apylinkės jaunuolių, kurie vėliau įgiję profesijas darbavo si Lietuvai. Čia susirinkusieji klausėsi moksleivių literatūrinio montažo ir Gražinos Starkauskaitės Kavaliauskienės, 49 laidos abiturientės, prisiminimų. Pagiedota „Lietuva brangi“.

Iškilmingas gimnazijos suaktyvėjimo paminėjimas įvyko Kultūros rūmų salėje. Koncertavo gimnazijos mokytojai, moksleiviai. Ypač labai šiltai buvo sutikti: solistas Gediminas Maciulevičius, 1974 m. laidos abiturientas, Kauno muzikinio teatro baritonas, ir aktorė Eglė Aukštakalnytė, 1989 m. abiturientė, taip pat grupė 1998 m. laidos abiturientų ir Brigita Navickaitė, 1997 m. laidos abiturientė.

Kalbėjo „Žiburio“ gimnazijos direktorius Juozas Padvelskas, Seimo narys Sigitas Urbonas, rašytojas Justinas Marcinkevičius, sakydami: „Kas šiandien pasvers ir išmatuos „Žiburio“ nuveiktus darbus, jo šviesą, pasklidusią po visą Lietuvą... „Žiburio“ šviesos yra mūsų moksle ir kultūroje, universitetuose ir mokyklose, mūsų miestuose ir kaimuose. Jis priminė, kad po Nepriklausomybės atgavimo 44% gyventojų buvo beraščiai, o 1919 m. įsteigta apie 1,000 mokyklų. Po 20 metų jų buvo apie 3,000. Jos išgelbėjo Lietuvą ir mus. Ne politikai, ne partijos, ne kariuomenė, ne prezidentai ir generolai – išgelbėjo Lietuvą kalba ir raštas, kurio pramoko kaimas. Šviesa ugde patriotizmą. P. Martišiaus veiklą ir pastangas galime pavadinti žygdarbiu. Jis nieko netroško sau, bet paliko didžiausią lobį, užaugino gausų šviesos derlių ne tik Prienų kraštui, bet ir visai Lietuvai“.

Gimnazijos mokytojus sveikino ir dovanas įteikė rajono Švietimo skyrius, ministerijos, Kauno apskrities, Prienų trečiosios vidurinės, internatinės ir Nemuno pradinės mokyklų atstovai. Švietimo ministras „Žiburio“ gimnazijai paskyrė 5,000 Lt kompiuteriui įsigyti.

Didelėi grupei mokytojų įteikti Švietimo ministerijos ir rajono Švietimo skyriaus padėkos raštai. Iškilmės baigtos Lietuvos himnu.

Per visą mokyklos laikotarpį, Anarsijos Adamonienės surinktais duomenimis, ši mokykla išleido 74 laidos abiturientų, kurių skaičius apie 3,000. Mokykloje dirbo apie 410 mokytojų, 90 jau yra mirę. Apie 60 mokytojų yra buvę šios mokyklos auklėtiniai. Jei mokyklą ištūrus, užteko 5 ar 6 mokytojų, tai dabar, praėjusiais mokslo metais mokėsi 410 mokinių, kuriuos mokė 47 mokytojai. Per 80 metų „Žiburio“ buvo 16 direktorių. Mokyklos įkūrėjas kan. P. Martišius direktoriavo ilgiausiai – nuo 1918 iki 1940 m., ir nuo 1941 iki 1944 m. Nuo 1990 m. vadovauja Juozas Padvelskas, 16-tasis direktorius.

Dar paminėtina, kad gimnazijos ilgesnį laiką inspektorių buvo Juozas Eidukevičius, vokiečių kalbos mokytojas, kuris rašė pjeses ir jas statė su mokiniais gimnazijos scenoje. Būdamas blaivininkas, J. Eidukevičius važinėjo po visą Lietuvą, skleidamas blaivybės idėją. Jis parašė atsiminimų apie gimnaziją, jos direktorių ir savo gimnaitius, tarp kurių buvo ir gyd. Vincas Kudirka. Vienas žymesniųjų mokytojų buvo lituanistas Stasys Barzdukas, rašęs lietuvių kalbos vadovėlius. Jis, išvykęs į Ameriką, tapo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku. Matematiką man dėstė Ignas Saudargas, tapęs Žemės ūkio akademijos docentu.

Minint „Žiburio“ gimnazijos sukaktį, negalima nepaminėti, kad kun. P. Martišius buvo įvedęs sodininkystės dėstymą, jei tiksliai prisimenu, III ir IV klasėje. Atliekant praktikos darbus, prie Balbieriškio plento jis užvedė keletą hektarų sodą. Taigi ji tenka laikyti sodininkystės pradininku Lietuvoje, nes jo išauginti vaismedžiai plačiai pasklido po visą kraštą.

Kai Lietuva buvo okupuota, jos direktorius, kaip kunigas, atleistas iš gimnazijos „Žiburio“ vardas atimtas. Nuo 1951 m. iki 1975 m. ši mokykla įstiga buvo pavadinta Prienų vidurine mokykla, o nuo 1976 iki 1989 m. vadinosi pirmąja vidurine mokykla. Dir. J. Zaliecko pastangomis, mokyklai buvo grąžintas „Žiburio“ vardas, o 1995 m., dir. J. Padvelskio ir mokytojų pastangomis, atgaugas ir gimnazijos statusas.

Gimnazijos sukakties proga išsamų straipsnį, naudodamasi archyvine medžiaga, parašė darbščioji mokyta. A. Adamonienė. Straipsnis buvo spausdinamas per tris Prienuose leidžiamo laikraščio „Gyvenimas“ numerius. A. Adamonienė mokyklos koridoriuje padarė didžiulę turimos medžiagos parodą. Išdėliojo apilankus mokyklos direktorių, mokytojų, žymesnių „Žiburio“ gimnazijos auklėtinų, pasidarbavusių Lietuvos naudai.

Iš partizanų istorijų (46)

VYTENIO RINKTINĖS TEISMAS

Lietuvos laisvės kovotojų-partizanų priešai nuolatot jiems prikiša, kad jie šaudė nekaltus tarybinius piliečius. Pridedu vieną iš kelių Vytenio rinktinės (Josvainių apyl.) partizanų teismo sprendimą.

„KVOTA

1949 m. spalio 19 d. aš, VITV Gražvydas, pravedžiau kvotą apie Marozą Antaną, S. Mato, kaltinamą už šnipinėjimą partizanų stovyklų miškuose ir už sekimą besislapstančių, kuris parodė:

Esu Marozas Antanas, S. Mato, 40 metų amžiaus, nuo 1944 m. lapkričio 1 d. iki 1946 gegužės 15 d. tarnavau „istrebitelių“ batalione Josvainiuose, paskui mane 1946 m. gegužės 20 d. užverbavo Josvainių MGB viršininkas, ir nuo 1946 m. gegužės 20 d. pradėjau šnipio darbą. 1947 m. balandžio 13 d. 2 val. po pietų pastebėjau 8 partizanus Gražvydos miške ir pranešiau Josvainių MGV viršininkui, ir po pranešimo buvo „ablavas“.

1948 m. liepos 10 d. pastebėjau besislapstančius partizanus, Kovo šeimos moteris ir taip pat pranešiau, bet suspėjo pabėgti, tai neareštavo. 1949 m. rugpjūčio mėn. 15 d. pastebėjau 2 partizanus Gra-

DRAUGAS, 1999 m. vasario 11 d., ketvirtadienis

5

žuvos pamiške, taip pat pranešiau ir po to „istrebiteliai“ pasalavo 10 dienų toje vietoje. Visą laiką aktyviai dirbau MGB šnipų darbą.

Kvota man skaityta ir atitinka mano parodymus.

Kvočiomojo parašas
Kvočiū VITV Gražvydas

KLT SPRENDIMAS

Vytenio karo lauko teismas savo 1949 m. spalio 19 d. posėdyje svarstė Marozą Antaną, S. Mato kaltinimą KLT nuostatų – str. bylą.

KLT, apklausęs kaltinamąjį Marozą Antaną, S. Mato ir liudininkus nustatė, kad Marozas Antanas, S. Mato MGB šnipas, skundė vietinius gyventojus ir sekė partizanus.

Lietuvos Laives Kovos vardu KLT pripažino Marozą Antaną, S. Mato kaltu pagal KLT nuostatų – str. ir nusprendė nubausti mirties bausme – pakarti.

KLT pirmininkas
Gražvydas
Nariai: Pavasaris
Ruduo

Straipsnio numeriai neišskaitomi.

Remiantis 1949 m. IX-29 VITV Gražvydo pranešimu, likviduoti 8 šnipai.

VIENI – NUO MARO,
KITI – NUO KARO

Rugsėjo mėn. pradėti Vingio parko (Zakreto) karių kapų regeneravimo darbai, kurie bus baigti spalio mėnesį.

1915 m. spalio 2 d. vokiečių kariuomenė užėmė Vilnių, žuvusių Vokietijos ir Rusijos armijų karių okupacinė valdžia pradėjo laidoti savo įsteigtose kapinėse Zakrete, t.y. Vingio miške. Jos taip būv ir vadinamos – Zakreto kapinės. Tai buvo gerai sutvarkytos ir prižiūrimos kapinės, kuriose laidojo ne tik karių, bet ir vietinės administracinės valdžios pareigūnus. Šios kapinės buvo įsteigtos senesniųjų kapinių vietoje, kuriose 1710 metais laidojo mario epidemijos aukas.

Remiantis A. Juškevičiaus ir J. Maceikos knyga „Vilnius ir jo apylinkės“, taip pat Vilniaus miesto planu, pateiktu šioje knygoje, galima gana tiksliai nustatyti Zakreto kapinių vietą. Knygos autoriai rašo, kad Užvingio priemiestyje prie įėjimo į Vingį, dešinėje pusėje, yra gražiai sutvarkytos vokiečių karių kapinės, įkurtos 1915 m. Prie kapinių stovi neoklasikinio stiliaus koplytėlė, kurią 1796 m. pastatė pirmasis rusų gubernatorius Vilniuje Repninas.

Bostono Lietuvių enciklopedija taip pat mini, kad Vingio miško pakraštyje 1915 m. susidarė vokiečių karių, žuvusių Pirmajame pasauliniame kare, kapinės. Enciklopedijoje

taip pat sakoma, kad pagrindinis kelias į Vingį buvo iš Čiurlionio gatvės.

Šie faktai akivaizdžiai rodo, kad Pirmojo pasaulinio karo vokiečių kapinės – Zakretas yra dabartinio Vilniaus miesto Vingio parko teritorijoje, dešinėje pusėje prie įėjimo, kur tebestovi išlikusi koplytėlė. Šioje teritorijoje labai aiškiai matyti daugiamečių tujų alėjos, o iš šonų žemės kaulurėliai. Kiek sunkiau tiksliai nustatyti Antrojo pasaulinio karo vokiečių karių laidojimo vietą. Manoma, kad ji yra Vingio parko gilumoje,

taip pat dešinėje pusėje nuo pagrindinio įėjimo. Logiška, kad žuvusieji Antrajame pasauliniame kare buvo laidojami greta žuvusiųjų Pirmajame pasauliniame kare, plečiant kapines į gilumą.

Karių kapų priežiūros klausimai buvo nagrinėjami ir Antrojo pasaulinio karo metu. Vokietijos kariuomenės vadovybė kapų tvarkymui skyrė didžiulį dėmesį. Per savivaldinių organizacijų tinklą buvo stengiamasi karių kapinėse, kurios vokiečių tautai reikė garbingos atminties kritusiems išsaugojimą, palaikyti tvarką.

Vilniaus miesto savivaldybė prisidėjo prie Zakreto karių kapų tvarkymo. Ji registravo žuvusių vokiečių karių kapus. Rasta archyvine byla su sąrašais, kuriuose nurodoma palaidojimo vieta (Zakreto kapinės), kapo numeris, žuvusiojo karinis laipsnis, pavardė, vardas, gimimo ir mirties datos. Taip pat byloje yra lentelė, kurioje pateikti skaičiai, parodantys, kur ir kiek palaidota žuvusiųjų Pirmajame Antrajame pasauliniame kare. Nurodoma, kad Vilniaus Zakreto kapinėse palaidota 900 vokiečių, 12 ispanų, 7 vengrai, 94 rusai, 4 lenkai ir 4 lietuviai.

Tiek iš vardinųjų sąrašų, tiek iš sąrašų, sudarytų vainikams užsakyti, galima tiksliai nurodyti 202 pavardes.

1926 m., registruojant kapines, buvo nustatyta, kad Zakreto kapinėse palaidota 2,379 Pirmajame pasauliniame kare žuvę kariai (tuo tarpu Antakalnio kapinėse yra tik 1,636 rusų ir vokiečių palaidojimai).

Šiuo metu buvusios Zakreto kapinės yra visiškai apleistos ir reikalauja skubios rekonstrukcijos. Juo labiau, kad ant jų įrengti žaidimo atrakcionai. Tačiau siekiant išvengti tyrinėjimų bus galima atstatyti istorinę, kultūrinę ir, be abejonės, moralinę tiesą.

„Kultūros gyvenimas“, Nr.12

A.†A. KĘSTUTIS W. INOVSKIS

Gyveno Bridgeview, IL. Žuvo automobilio suvažinėtas 1999 m. vasario 8 d. sulaukęs 44 metų.

Gimė Čikagoje.

Nuliūdę liko seserys: Ellie Rogalski, jos vyras William, Molly, Rita ir Emily (C.P.D. 008); broliai: Edward, Raymond, jo žmona Donna, Frank, žmona Tina, Joseph ir John; dėdė Vladas Stančaitis; taip pat daug dukterėčių ir sūnėnų.

Velionis buvo sūnus a.a. Otono ir a.a. Valerijos Stančaitėtės.

A.a. Kęstutis pašarvotas vasario 12 d., penktadienį nuo 3 iki 9 v.v. Zarzycki Manor Chapels, John J. Minich laidotuvų direktorius, 5088 S. Archer (Keeler St. kampas).

Laidotuvės vasario 13 d., šeštadienį, šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, po 10 val. ryto religinių apeigų laidojimo namuose.

Nuliūdę: seserys, broliai, jų šeimos ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. John J. Minich. Tel. 773-767-2166.

Su giliu liūdesiu pranešame, kad šių metų sausio 26 dieną, Newark, Delaware, mirė

Motiejus Vaišnys
1904 - 1999

Velionio pelenai bus laidojami jo tėviškoje, Lietuvoje.

Antanina Vaišnienė.
Rimas ir Elona Marijošūtė Vaišniai, Gintaras ir Vaiva.
Vida Vaišnytė ir Vytautas Klemai, Andrius, Paulius ir Tomas.

Teilsisi ramybėje.

Banking
the way
it should be!

MIDLAND BANKE
galite pasišnekėti su draugais,
nes mes – Jūsų apylinkės
bankas!
Midland savininkai ir
tarnautojai yra vietiniai žmonės.

Midland Federal
Savings and Loan Association
6629 S. Harlem Ave., Bridgeview 60455 • (708) 988-6400
4040 S. Archer Ave., Chicago 60632 • (773) 284-4470
2857 W. 69th St., Chicago 60629 • (773) 925-7400
www.midlandfederal.com
FDIC Insured

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Švęsime Vasario 16 d. ir džiaugsimės turima laisve. Ta proga prisiminsime ir visus žuvusius, tos laisvės siekiant. Pasaulio lietuvių centro renginių komitetas primena, kad PLC sodelyje šį pavasarį tikrai pastatysime žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklą. Savo auka prisidėkite prie šio projekto įgyvendinimo. Čekius rašyti: Lithuanian World Center vardu ir pasiūsti izd. Vytautui Čepėnui 3181 Grandview PL. Darien, IL 60561. Taip pat aukas kiekvieną sekmadienį galite įteikti ir asmeniškai centre.

Nekalto Prasidėjimo parapija, 2745 West 44th St., Chicago, kviečia visus atsilankyti į Užgavėnių šventę – „Mardi Gras“ vasario 13 d., šeštadienį, nuo 6 v.v. iki 10 v.v. ir vasario 14 d., sekmadienį, nuo 12 val. iki 8 v.v. Bus šokiai, užkandžiai, laimėjimai, pramogos jaunimui ir senimui. Tel. 773 - 523 - 1402.

Vokalinis moterų ansamblis, vadovaujamas muz. Ricardo Soko, atliks meninę programą tradiciniame Užgavėnių šiuipinio vakare, Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos šeštadienį, vasario 13 d., ruošiamame Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje. Pradžią 6 v.v. Visi kviečiami pasigardžiuoti vakariene su mažlietuvišku šiuipiniu, išklausti dar negirdėtos programos ir pasilinksinti, puikiai estradinio orkestro muzikai grojant. Apie dalyvavimą iš anksto pranešama Ramūnui Buntinui, tel. 630-969-1316.

Vaclovas Momkus sekmadienį, vasario 14 d., pradėdant ALTo ruošiamą Vasario 16-tos minėjimą, giedos 10:30 v.r. šv. Mišiose švč. M. Marijos Gimimos parapijos bažnyčioje, Marquette Parke. Visi Čikagos ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti.

Jaunimą, senimą, žaidėjus ir mėgėjus kviečiame į A.S.K. Lituanicos metinį pokylį, kovo 13 d., PLC naujoje salėje. Bus trumpa programėlė, vakariene (Aldonos Šoliūnienės), šokiai, proga susitikti ir pabendrauti su „Martūlio“ krepšinio mokyklos krepšininkais. Smulkesnę informaciją teikia Daina Siliūnienė, tel. 630-852-3204.

„Ravinia“ festivalio rengėjai praneša, kad ypatingai ruošiasi šio šimtmečio paskutiniam sezonui. Bus 130 pasirodymų; Čikagos Simfoninis orkestras koncertuos 24 kartus. Numatyti pasaulinio masto solistai, muzikai, jų tarpe: Yo-Yo Ma, Peter Serkin, Miša Dichter, Andre Watts, Sergio Tempo, Isaac Stern, John Williams, Victor Borge ir kiti. Bilietai bus parduodami jau kovo gale. Kreipkitės elektroniniu paštu: RavFest@aol.com arba tel. (847) 266-5100.

Pasaulio lietuvių centro metinio susirinkimo aprašyme („Draugas“ 02.09) išivėlė autorius klaida. Atlyginimų (payroll) išlaidos 1998 metais buvo 173,318 dolerių, bet ne 117,820 dol., kurie priklausė centro patalpų remontui ir išlaikymui.

Dr. Donatas Siliūnas, Pasaulio lietuvių centro tarybos narys, metiniame susirinkime š.m. vasario 7 d. buvo išrinktas antrai kadencijai. Jis sėkmingai vadovavo sporto salės atnaujinimui ir nuolatos rūpinasi jaunųjų sportininkų ugdymu.

„Viktoro Petravičiaus“ (1906-1989 m.) asmenybė yra lyg iš gamtos pasisemta partitūra, o akys ir rankos instrumentai, kurie išgroja nuostabias melodijas. Grafikos mylėtojai pažįsta Petravičiaus meną ir gali apie jį kalbėti, bet apie žmogų daug pasakyti negali. Petravičius apie save nei rašo, nei kalba. O jeigu jis žmonėse pasišvaisto, dažniausiai palieka neigiamą įspūdį. Tačiau kūryba ir žmogus yra du neatskiriami pasauliai. Juo originalesnė asmenybė, tuo labiau nematytas, neregėtas, negirdėtas jos darbas. Kovodamas už savo talento nepriklausomybę nuo svetimos įtakos, Petravičius neskaito knygų. Anot jo, knyga yra klastingos svarstykės. Kartą nejuociomis išsiskverbusi, svetima mintis arba vaizdas klastoja menininko pasaulį, pažeidžia jo nekaltybę ir originalumą (Algimantas Kezys). 1999 m. vasario 12 d., penktadienį Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje atidaroma paroda iš galerijos fonduose sukauptų darbų. Juos sukūrusių dailininkų jau nėra mūsų tarpe. Amžiumi autoriai apims beveik visą šimtmetį, atspindėdami to laiko meno vystymosi raidą. Tarp kitų darbų, matysime ir V. Petravičiaus 1963 m. sukurtą „Kompoziciją“.

Šiaurės vakarų Indianos lietuvių organizacijos rengia Vasario 16-sios minėjimą vasario 14 d., 1 val. p.p., VPW salėje, 6880 Hendricks St., Merrillville, IN. Maloniai kviečiame apylinkės lietuvius dalyvauti.

Gavėnios susikaupimą šeštadienį, vasario 20 d. vykiantį Ateitininkų namuose, Lemonte, praves kun. Rimas Gudelis. Susikaupimą ruošia Ateitininkų namų valdyba ir akademikai skautai. Visi kviečiami šiame dvasiniame susitelkime dalyvauti. Prašoma registruotis pas Ireną Polikaitienę, tel. 630-257-2022.

PLC renginių komitetas maloniai kviečia į Užgavėnių blynų vakarienę vasario 16 d., antradienį, nuo 5 val. p.p. iki 8 val. vak. Vakariene Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Vaisinsime įvairiais blynais ir kitais Užgavėnių tradiciniais skanumynais.

ALTo Čikagos skyrius pagrindinį Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjimą rengia vasario 13-14 d. Šeštadienį, vasario 13 d., 12 val., bus padėtas vainikas prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje. Apeigas atliks Čikagos lit. mokyklos mokiniai.

BALFo Lemonto skyrius ruošia 55 m. BALFo sukakties paminėjimą vasario 21 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje 11 val. r. bus aukojamos Mišios už gyvus ir mirusius skyriaus aukotojus bei darbuotojus. Tuoj po Mišių PLC didžiojoje salėje bus susirinkimas ir pietūs. Pagrindinė kalbėtoja yra centro valdybos pirmininkė Maria Rudienė.

Dantų gydytojų sąjungos kasmet ruošiami cepelinų pietūs bus sekmadienį, kovo 14 d., 12 val., Jaunimo centro mažojoje salėje. Valdyba prašo kolegas gydytojus kviešti svečius ir sudarius stalą pranešti Česlovai Bačinskienei tel. 630-243-1027 arba Julijai Smilgienei 773-767-9570.

CICERO LIETUVIAI GRAŽIAI PAMINĖJO NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ

Cicero lietuviai šiemet vieni iš pirmųjų Čikagoje bei jos apylinkėse paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę vasario 6 ir 7 d. suruoštuose renginiuose.

Pagrindinis šių renginių akcentas — minėjimo akademija įvyko vasario 7 d. Šv. Antano parapijos salėje, į kurią susirinko apie 150 tautiečių, ne vien tik iš Cicero lietuvių telkinio. Čia, šalia kitų programos punktų, buvo ir pagrindinė paskaita, kurią pateikė visuomenininkas Algirdas Stepaitis, kalbėjęs tema „Lietuva ir užsienio lietuvių Lietuvos Nepriklausomybės kelyje“.

Paskaitininkas metė istorinį žvilgsnį į praeitį, nušviesdamas Lietuvos bei lietuvių pastangas, siekiant Nepriklausomybės. Jo mintys buvo aiškos ir prasmingos, padedančios prisiminti žymesnius vardus bei datas.

Tačiau gal ne tiek idomos jo paskaitos istorinės mintys, kiek pateiktos išvados — užuominos ateičiai. Pažymėjo, kad jau artinasi antros Nepriklausomybės dešimtmetis, o Lietuva vis dar kovoja su sovietlige, pasireiškiančia sužalota lietuvių dvasia ir idealizmo stoka, paskaitininkas kvietė dėmesį nukreipti į jaunimą, sakdamas:

„Mūsų ateitis — tai jaunoji karta, į kurią turime atsižvelgti. Visomis jėgomis padėkime atkurti lietuvišką švietimą, mokyklą, jaunimo organizacijas, kurios auklėtų jaunuolius lietuviškoje aplinkoje. Reikėtų pasitarti visiems fondams, norint surasti tinkamą būdą paremti studentus Lietuvoje ir užsienyje“.

Politinėje srityje A. Stepaitis siūlė: „Lietuvija, pasiremiant Kersteino komisijos medžiaga, turėtų padėti Lietuvai suruošti komunizmo teisimą, taip kaip 1934-1935 metais Lietuva buvo pirmoji valstybė, su-

ruošusi nacių teisimą — Neumano-Saso bylą. O po dešimties metų, kaip prisimename, vyko didžioji Niurnbergo byla“.

Savo ilgąją kalbą paskaitininkas apvainikavo viltingu sakiniu: „Noriu tikėti, jog lietuvių ir Lietuvai žygiuojant atkurtos Nepriklausomybės gražiame vieškelio, kuris su Dievo palaima ir pal. Jurgio Matulaičio užtarimu išves ateinančias kartas į XXI amžių, pilną gėrio, sutarimo, džiaugsmo bei vilties“.

Gražūs žodžiai anglų kalba

Šalia anksčiau minėto paskaitininko minčių lietuvių kalba, į susirinkusius angliškai prabilo senas lietuvių draugas, Cicero miesto valdybos narys John Kociolko. Jis pabrėžė, kad panašius minėjimus jau lanko nuo 1974 metų — taigi jau ketvirtį šimtmečio, kuomet į lietuvių tarpą jį atsidė, tuo laiku buvęs įtakingiausias Cicero miesto asmuo, lietuvis John Kimbarkas.

Kalbėtojas užsiminė apie gimtadienį švenčiantį vieną didžiausių JAV prezidentų — Ronald Reagan, kurio nuopelnų buvo sugriauta sovietinė „blogio imperija“. Jis pabrėžė ir Jelcino įnašą šioje srityje, tačiau daugiausia gyrė Cicero bei kitų vietovių lietuvių už tai, kad jie turėjo ryžto ir visada tikėjo savo tėvynei laisvės atgavimu. J. Kociolko sveikino mūsų tautiečius, nes jie visada ir visur primindavo amerikiečiams apie pavergtą Lietuvą bei jos svarbius tikslus.

Kiti minėjimo programos punktai

Šį sėkmingą minėjimą surengė LB Cicero apylinkės valdyba su pirm. Raimundu Rimkumi ir ALTo Cicero skyriumi (pirm. Stasys Dubauskas). Jie

Cicero lietuvių ruoštame Vasario 16 paminėjime, Cicero LB apylinkės pirm. Raimundas Rimkus (kairėje) sutinka šventės paskaitininką Algirdą ir solistę Laimutę Stepaitį. Nuotr. Jono Kuprio

Svečiai ir rengėjai Šv. Antano parapijos salėje, Cicero, IL, ruoštoje Li kairės: dr. Petras Kisieličius, dr. Ferdinandas Kaunas, Cicero miesto pirm. ALTo pirm. Stasys Dubauskas ir Cicero LB valdybos vicepirm. Mindauga

Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjime š.m. vasario 7 d., Cicero, IL. Iš kairės: dr. Petras Kisielius, Mindaugas Baukus ir šventės paskaitininkas Algirdas Stepaitis. Nuotr. Ed. Šulaičio

čia kalbėjo, minėjimą atidarant bei uždaranč. Vaisiams ir aukų Lietuvos reikalams rinkimui vadovavo LB Cicero apyl. valdybos vicepirm. Mindaugas Baukus.

Programai sumaniai vadovavo Aldona Zailskaitė, kuri perskaitė Nepriklausomybės aktą, o taip pat angliškai nesuprantantiems perteikė svarbesniasias J. Kociolko kalbos mintis. Prasmingą invocaciją sukalbėjo kun. dr. Kęstutis Trimakas.

Būtina pažymėti ir jūros šaulių kuopos „Klaipėda“ (vadovas Juozas Mikulis) atstovų įneštas vėliavas. Taip pat buvo pagiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Gražios moterų ansamblio dainos

Kuriems gal kiek nusibodo ilgokos kalbos, nuotaiką pataisė ir programą pajavairino muz. Ričardo Soko vadovaujamo moterų ansamblio atlikta meninė dalis.

Pirmą kartą Cicero pasirodęs, šis naujas muzikinis vienetas laimėjo klausytojų simpatijas, kuomet scenoje gražiai išsirikiavusios 8 moterys, traukusios 9 lietuvių kompozitorių dainas. Pradėjusios programą ilgesingu kūriniu „Kur gimta padangė“, dainininkės su kiekviena daina jautėsi lyg ir laisviau, labiau užtikrintai.

Štai tos balsingosios mūsų tautietės, kurios linksmino ciceriečius: Jūratė Čechanavičiūtė, Giedrė Nedveckienė, Virginija Savrimienė, Rima Urbonavičienė, Jūratė Lukminienė, Marija Juškievė, Laima Žukienė, Ilona Deknienė. Jos visos, o taip pat ir kiti programos atlikėjai, buvo apdovanoti gelėmis.

Nuskambėjus dainų aidams, su padėkos žodžiais visiems atlikėjams prisistatė LB Cicero apyl. valdybos pirm. R. Rimkus. Jis dėkojo gausiai su-

sirinkusiems, kun. dr. K. Trimakui už pamaldas bažnyčioje, pasakytą pamokslą ir invocaciją, parapijos chorui ir jo vadovui Mariui Prapuoleniui bei solistei G. Nedveckienei už giesmes, šeiminkėms su vadovėmis — Janinai Skamienei ir Michalinai Bikulcienei už suruoštas vaišes bei kitiems, padėjusiems suruošti sėkmingą minėjimą.

Vėliau sužinota, kad susirinkusieji minėjimo metu sudėjo apie 2,000 dolerių. Kadangi buvo du minėjimo rengėjai, tai aukos rinktos atskirai. Lietuvių Bendruomenei sudėta 1,680 dol., o ALTui — 298 dol.

Gražus vėliavos pakėlimas

Čia bent trumpai reikia paminėti ir lietuviškos trispalvės

pakėlimą prie Cicero miesto valdybos rūmų. Šioms iškilinėms vadovavo S. Dubauskas, o vėliavą pakėlė jūros šaulių kuopos „Klaipėda“ atstovai. Kalbą pasakė jau minėtas miesto valdybos narys J. Kociolko, kuris į susirinkusius kreipėsi maždaug tais pačiais žodžiais, kaip ir per minėjimo akademinę dalį sekmadienį.

Čia buvo pagerbta ir Cicero miesto prezidentė, lietuvių kilmės Betty Loren-Maltese. Jai Cicero lietuvių vardu buvo įteikta graži, Albinos Ramauskienės papuošta, lietuviška lėlė. Tai atliko tautiniais rūbais pasipuošusios Janina Ruginienė ir Gintarė Januškevičienė. Visi džiaugėsi, kad Cicero miesto valdyboje dabar bus dvi lietuvaitės.

Ed. Šulaitis

S K E L B I N I M A I

• **A.a. Ona Bundelienė**, gyv. St. Louis, mirusi vasario 4 d., bus laidojama Tautinėse lietuvių kapinėse vasario 13 d., šeštadienį, po šv. Mišių 10 val. ryto Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemont, IL. Šeimos tel. 314-394-8097.

• **Nemokama konsultacija telefonu.** Patarsime, kaip sutaupyti ir sumažinti telefonų sąskaitas kiekvieną mėnesį. **Atlantic Express Corp.** tel. 630-257-8652, nemokamas 1-888-615-2148. (sk.)

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747. (sk.)

• **Pinigai, siuntiniai, tel. kortelės, automobiliai ir perkraustymai** į Lietuvą **TRANSPAK**, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050. (sk.)

• **Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai**, per Mažosios Lietuvos lietuvių draugiją Čikagoje aukoj: \$100 - Ema Žiobrienė, vyro a.a. Viliaus Žiobrio atminimui. Dėkodami gerbiama rėmėjai, kviečiame visuomenę remti lietuvišką švietimą Maž. Lietuvoje, aukas siunciant: „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL. 60540-7011. (sk.)

• **Lithuanian Mercy Lift** dėkoja už aukas, gautas a.a. Kotrynos Česnienės atminimui - \$50 įteikė Liuda Česnaitė ir Gustavo Flores, \$20 - Susan ir Charles Nagy, \$10 - Emily ir Michael Gorman. (sk.)

• **A.a. Mary Beth Petroliūnienės atminimui** Lithuanian Mercy Lift gavo \$35 auką iš B. Ciplijauskaitės, Madison, WI. LML nuoširdžiai dėkoja už auką. (sk.)

• **A.a. mamos Elzbiotos Slivinskienos atminimą** pagerbdama, duktė Laima Schonbeck ir jos šeima aukoja \$150 - vieno Lietuvos našlaičio metinį paramos mokestį. Reiškiamo užuojautą ir dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71st St., Chicago IL 60629. (sk.)

• **Septynios naktys — Hawaii!** Kelionę organizuoja A. ir S. Šlutų radijo programa. Susidomėję šia kelione, renkasi pas Šlutus, 4459 S. Francisco Ave. sekmadienį, vasario 14 d. 4:30 v.p.p. Informacijai tel. 773-847-4903. (sk.)

• **Baltia Express praneša**, kad velykiniai siuntiniai priimami Jaunimo centre; skambinti Aušriui Matoniui, tel. 773-778-7500, taip pat ir Baltia Express įstaigoje, tel. 800-772-7624 ir Amber Group, tel. 800-262-3797. Siuntos laivu išvyksta vasario 18 d. (sk.)

• **Čikagos lietuvių kultūros klubas „Baltija“** kiekvieną penktadienį ir šeštadienį rengia poilsio vakarus. Kviečiame pašokti! Jums groja ir dainuoja Arūnas Augustaitis ir Artūras Blažukas. Puiki vieta švęsti asmenines šventes. Galima užsisakyti muziką įvairioms progoms. Šis savaitgalis skiriamas Valentino dienai. Penktadienį, vasario 12 d.: pirmoji lietuviškoji „karaoki“ Čikagoje ir šokių vakaras. Pradžią 9 val. vakaro. Šeštadienį, vasario 13 d.: „Valentino“ vakaras, romantiška programa, žaidimai, loterija, lietuviška „karaoki“, Arūno ir Artūro atliekamos populiarios dainos. Pradžią 9 val. vakaro. „Baltijos“ adresas: 2417 W. 43 St., Chicago, IL (Šaulių namų salė), tel. 847-342-1512 (sk.)

773-585-9500

etuvos Nepriklausomybės šventėje. Iš kairės: John Kociolko, Cicero skyriaus s Baukus. Nuotr. Jono Kuprio